

MARIJA EMILIJA KUKUBAJSKA
МАРИЈА ЕМИЛИЈА КУКУБАЈСКА

BIOETHICS IN POETRY
MINI-ESSAYS

БИОЕТИКА ВО ПОЕЗИЈАТА
МИНИ-ЕСЕИ

E M A R I
E M A P I

Marija Emilija Kukubajska
Марија Емилија Кукубајска

BIOETHICS IN POETRY
MINI-ESSAYS

БИОЕТИКА ВО ПОЕЗИЈАТА
МИНИ-ЕСЕИ

EMARI
September, 2013

ЕМАРИ
септември, 2013

Publisher

EMARI Institute
Stip, Republic of Macedonia

EMARI President

Marija Emilija Kukubajska, PhD

Literary Review

Prof. Viktor Lilchik, PhD

EMARI Director

Aleksandar Donski, MA

EMARI Club Stip Director

Marijana Kroteva, MA

Technical editor

Goran Velkov

Printing house

IDEAL-GRAFIKA, Stip

ISBN 978-608-4726-01-2

NUB – Skopje

Front-cover photography:

Emilija Kukubajska, 2004, Stip, Macedonia

Bioethics of love for nature (At the Bregalnica river, Novo Selo, Stip)

Back-cover photography:

Emilija Kukubajska, 1998, Skopje, Macedonia

Bioethics of family love: From the window of my bedroom – my kindergarten

Издавач

ЕМАРИ Институт
Штип, Република Македонија

За издавачот

Д-р Марија Емилија Кукубајска, претседател

Рецензија

Проф. д-р Виктор Лилчиќ

Директор на ЕМАРИ Институт

М-р Александар Донски

Директор на Клуб ЕМАРИ Штип

М-р Маријана Кротева

Технички уредник

Горан Велков

Печатница

ИДЕАЛ-ГРАФИКА, Штип

ISBN 978-608-4726-01-2

НУБ – Скопје

Фото – предна корица:

Емилија Кукубајска, 2004, Штип, Македонија

Биоетика на љубовта кон природата (на реката Брегалница, Ново Село, Штип)

Фото - задна корица:

Емилија Кукубајска, 1998, Скопје, Македонија

Биоетика на љубовта кон фамилијата: Од прозорецот на мојата соба - градинката

**Bioethics issues in literature and the arts:
*On the "Ecology of the Soul" mini-essays***

Presented by:

Marija Emilija Kukubajska, PhD, University Goce Delcev Stip, Macedonia

Abstract

Ethical messages in literature, fine arts and other professions and disciplines, represent core issues in the course of civilization and its context in history, culture, society and religion. This presentation reviews "Bioethics in poetry", book that composed samples of practical application of bioethical/moral values into a literary genre, mini-essays. The interdisciplinary text is realized in synergy of poetry, essay form and artistic illustration from Macedonia.

Throughout history of culture, moral messages prove to have no expiration date both because of their applicability and their renewable function in the course of human evaluation and response to reality, despite of continuously revising transformations or today's new bioethical utilitarianism. This session of essays and pictures offers an integrated gallery of both traditional and revised worldviews on aesthetics and ethics, viewed through cases of adverse and challenging issues of the 21st century thought.

Samples on individual and institutional level are being monitored and compared through the creative imagination of a poet and educator, and the same entries are simultaneously paired in partnership with fine art images depicting similar or identical themes, recognized as interactive synergy, of visual and verbal interpretation of ethical issues today. Twenty five samples are presented in this book of new habitats for values and anti-values (*virtues and vice* – by traditional lexicon), analysed in poetic and documentary prose, with content indicative to the concept, *Ecology of the Soul*.

Key words: Literature, arts, verbal/visual synergy, values/anti-values, virtue/vice, bio-ethics, tradition, revision, relativism

“Stop and think what you are doing”, *War and Peace*, L. N. Tolstoy

The interdisciplinary presentation at this scientific gathering includes mini-essays, illustrated with slides of art-works that depict the inter-related bioethical issues of the *external environment* (nature, still-nature, landscapes, city-scapes) synchronized with the poetic and linguistic innovative expression of the *internal environment*, the idea.

The presentation, as well as the book of mini-essays, affirm the simultaneous role and importance of the *internal environment*: its spiritual nature behaving as an *agent* for decontamination of the human cultural, social, industrial, corporate pollution, decadence and corruption. The interaction between the decontaminant and the contaminant in essence point out to the ever present conflict between the interior and exterior reality, between the substance and the appearance of things and ideas.

According to the author's concept, the timely aim of this inter-professional poetry is to explore the idea about new creative-values consciousness that should not be victimized by the “Change for the sake of change”, *changes* imposed by individualized revolving through generalized *revolutions* of prevalently harmful, insane, anti-ethical fantasies, contaminated either by hard to control or by highly centralized, controlling networks of aggressive tendencies in the overall culture, which in essence serve the purpose of a pervert version of ethics, the one predicted by a disillusioned Marxist, turned anti-communist, George Orwell.

The aim of bioethics in literature and the arts in this scientific and literary work is neither to moralize nor defend outdated or current themes and problems, but to develop analytical engagement of the human being, the writer, today, to keep cleaning the pollution of ethical reasoning in the human conscience and conscientiousness, the ones that can still be protected and defended, as they have been providing a continuous benefit to the human being throughout history.

In the writer/poet creative consciousness process, ethical standards have been the matrix that engages the perception and the need of informed decisions and intelligent attitude towards the infinite spectrum of ideas about what is reality, what is truth, and what is sustainable in the core of being human, in the originality of human civilization and their moral codes reflected in literature. The author believes that this matrix is critically needed particularly in the last century of fundamental change through the confused and violent perspective of mankind on its inner-self and the world, a behavior and an attitude that becomes epidemic and pandemic in the post-human phase of new, and still undetermined human thought, school and movements in philosophy, literature, the arts, sciences, ... and ethics.

Inter-professional and inter-disciplinary studies of ethical issues in literature and the arts has always demonstrated evidence of permeability and permissiveness between ethical issues and roles of 1. *ethics* (integrity and quality of the human being) and 2. *aesthetics* (spiritual beauty of the integrity).

Together they design a multiplied capability for exploring and expanding mental and emotional potentials aimed to creatively and positively impact the *environmental conscience*, which deals with that *habitat of the internal being* which, from its interior gives sense and inhabits with clear thought and positive action the *habitat of the external world of mankind, the planet*.

This interdisciplinary book with its exclusively timely messages, offers to the scientific researcher, and to the reader:

1. Bioethical messages in mini-essays on issues of cultural and physical environment through
2. Integration of traditional and secular perception on cultural and literary diversity.

The written work on these inter-disciplinary literary forms of mini-essays is a fragment from the world ongoing process of empowerment of the positive and constructive imagination when pushed to confront with moral challenges and dilemmas and choose between values based on *universal, constant* standards and the *transitory, revised devaluating* changes of those values.

The primary agents for de(con)structive changes in the literary thought, primarily in post-modernism, are being diagnosed as mental, moral, aesthetic contaminants that trigger a secondary reaction to these degenerative a-moral explosives in ethics and aesthetics in the past one hundred years. The author's poetic research in these mini-essays identifies analogously carriers of constructive reactions to the negative change of the artistic, poetic vision.

These positive carriers of bioethical change in consciousness and conduct of today's "globalized" human, are described as potential triggers for obtaining a new health normalcy of the already present spiritual, mental, emotional, culturological pollution and its devastating consequences upon the human moral genetics. However, although being creating a paradox, today's bioethics, as much as today's information technology, create consequences that are both pollutants as much as they claim to be decontamination facilitators for the restoration of the human and societal health. The mini-essays create a convincing expression of that paradox, although they evidently resume their position as a literary defense of the integration between tradition and advancement.

These mini-essays talk about, and against those perplexing paradoxes. They reason and register on their literary map the ongoing processes, and the spiritual strength and its failures in the attempts to decontaminate the ecology and its:

1. Mental, metaphysical, and
2. Environmental, physical

state of the art of thinking/writing and of visualizing/painting ideas and words, those psycholinguistic and socio-linguistic containers that often become caricatured pollutants by their own re-designers of *intellectualism-for the sake-of-intellectualism*, and *theory-for theory's sake*, *power-for power's sake* of influence.

The first habitat explores the culturological contexts of the affirmative literary engagement in decontamination, against depletion of the moral layer, for cultivation of a *new, organic realism* based on the roots of the inherited genealogy of transferable, traditionally sustainable, sound moral codes.

The other one engages against external, social and material and materialistic corruption, cynical degradation, ironic decadence, bizarre degenerative protest-for-the-sake-of-protest, vain self-aggrandisement of the avantgarde-for-avantgarde's sake, aimed to new Machiavelian self-gratification, underscoring the moral reason for protection of the *sacred*, for resistance against the anti-human in the human identity – as a being made of the good, the positive, created to oppose the evil, the negative.

Revised bioethics abolishes the quality difference between that which is good or evil (since bioethics is essentially based on atheism), and therefore it defies the notion of *evil, wrong doing, crime*, and disqualifies the needs for the traditional good, the benevolence, as well as the sense of guilt and shame, and therefore the repercussion, the punishment for the crime (that would traditionally be sanctioned as immoral).

The interaction of the two is an evidence that the mutual modification can still be in function of the re-humanization of the critically compromised ethical *interpretation* on truth and reality, as they are most prominently under attack by the radical, allegedly *progressive* changes diffused through new-age productions of the permanently angry innovators in literature, theater, entertainment industry, the arts, philosophy, ideology, education, the media, politics, and finances, health and legal affairs, as intensely as their *unethical* nature void of its rights.

The author of these mind-essays contrasts the material and moral pollutants and invests her bioethical awareness and her literary and humanitarian duty for preservation of both the individual authentic structure of imagination, and the inherited and permanently valid ethical structures of the human thinking system.

The research in this literary work strives to deeply explore the change within those spheres of bioethics that force newly construed value systems or organize solutions of the ecological priorities that are exclusively absorbed with their new *prospects*: to hypocritically force the spiritual and physical nature, in the name of freedom of expression, yet by means of their perfidiously hidden motif: new profiteering by controlling the human being and the Earth within the new world order.

The researched comparisons in the spiritual laboratory of a poet result into a new, timely sensitive and ethically engaged work of literary expressions, a kind of work that was created in the minds and the spirit of another, industrial, revolution from the 19th century, with one major difference: the author is not opting for a secular engagement of a rebellious atheist, but for a subtle care of a common-sense mother, defender of human ideals that should never be persecuted, or murdered in the name of *fundamental transformations*.

The author's thought in the ethical context of this incredibly complex and contemporary book expressed in objective and realistic lexicon, becomes a clarifying agent

against the relativistic confusion and the revisionist instability within today's (anti)ethical *standards* and liberal, *freethinking* (liberating or enslaving?) contradictions.

Two case studies: mini-essays

15.

OURS ARE NOT *TROYAN HORSES* OF DECEPTION,
BUT ANTI-OXIDANT RECEPTIONS AGAINST DEATH.

Children of Goodness schools we take to Inter-Balkan competitions
for ignitions of the inter-cultural reality and imagination.
Angel-E riding, flying on the horse of eternity is leading them
from pure heart-of-gold flames to pure facts-and-logic wisdom games.
Greater in grace and knowledge than Balkina, the mother of Menelik,
the Queen of Sheba and more loving, more caring and candid than any
Snow-white, than any Cinderella in the eyes of their white-horse prince
of Truly-Wood, this Angel-land child, this sister, mother, heavenly bride...
does not hide that she is the lioness wounded by every kind of pollutants.
In grand pictures, world editions she renditions reality, empowers fidelity
to the Love for Wisdom-Peace: above cunning fields of class-clan-wars,
brand-wars, bank-wars, blood-wars, peaceless-wars... searching
for cure against D-Evil Prince of Peace (born and sworn to debase her
and erase the place that became the envy of the criminals on the road
to pro-gress... Her F-Lights are the answer to the planetary-life quiz:
magestic miracles of cure or free-radical monstrosities.

21.

WITH ANTI-OXYDANT FUNCTIONS:
CHANGE THE CHANGES THAT DERANGE THE ACTS ...

Acts of naked truth, of individual freedom *Art not* antiquated ever!
Total-itarrian Act-ivities are being updated as we read, by the first-hand thirst
for being first in the op-land, no matter the burning, mortalizing pr-ice of betraying it. Ancient acts of
truthful tradition are not linear (yet they are to Sir Sinister: Destroy and destroy only. The Good
ones, on the other side, they are all-human
introduction of vibrant currencies of complex acts of the past –
cast in future role models. So, don't give up investing in their common sense
for defense of Oldfields, of Newmen breeds and of ever-valid anti-body systems
of value-needs, although Bad Cultures grow in system-treasons:
to inflame healthy g-lands. Facts of freedom acts are free-dome electing,
healthy-spirited, uncommonly common molecules, mastered to clean
the art-ery plaque. They are not artificially grown, not owned by *state-of-the-hate*,

but promote stable growth hormones. The StatuTe is a proven wise device, to see: we must change the change if it goes out of the reality range and does derange acts of liberty, throws people against people, articulates the art of mass-manipulation.

Alternative-integrative approach to decontaminated moral energy

Such literary concepts for moral energy with higher quality and purity, consider various modalities for a responsible bioethical approach to destructive human activities. Through a brave author they voice out million other voices witnessing that *something bad is happening in the world of the soul*, of its moral values. This contemporary observation, both instinctively and already institutionally, calls for protection of the human values that deplete in an apparent as well as undetectable way. Just as Shakespeare tried to call for the purification of Denmark from the negative forces of the Macbeths in the world. Just as the mythological, medieval and futuristic metaphors that engaged in search for both secular and spiritual laws, to regulate the war of evil forces against the good.

The engaged thought through all stages of human development, aims for the ultimate creative goal: to identify and isolate the positive and the negative forces, in order to assume proactive stand against the defects incurred upon the genealogy of *good*.

In *Bioethics and poetry*, the artistic and intellectual perception depicts cases of how and why 21st century man has consciously, or unconsciously, become a victim of a new kind of exploitation ruling with “ethics of the anti-ethical”, with a new kind of negativism which, in latently or apparently, but constantly and *securely* multiplies against the positive remained as goodness in the human being, and his culture and subculture.

The understanding of reality in this poetic-philosophical-bioethical book is being expanded upon literary, scientific-academic and practical realization of the change of ideas and activities that exposes mankind to *stress*, according to Geoffrey Sacks, a Columbia University professor. (Sacks, 2005)

Poets, even when being university professors, employ instruments of imagination different than those of businessmen/professors like Sacks, who is also a director of the powerful “Earth Institute” where enormous financial potentials and influential powers converge. Both the Columbia, New York and the UGD Stip professors presuppose holistic approach to solving the problems of the polluted planet. The difference, however, is that the Macedonian author, after her observations in lands and cultures in Europe, Africa and the US, dedicates herself to the interior, psychological, spiritual world of man, a world that, unfortunately improves with much heavier resistance as opposed to the world of global invasion of commercial corruption, a world that becomes faster and less evidently polluted by contaminants of the human moral values.

Great number of socio-cultural critics in America believes that these contaminants are responsible for the very accumulation of malformation in the value systems, including,

according to Sacks, the economic poverty as a powerlessness to develop other, beyond-economic, potentials of a country, and an individual. Throughout history, on the other hand, human ethics has proven no dependency on material poverty, just as *poverty of the spirit* is known to have attacked even the richest, the most influential in their connectivity, and their absolute, totalitarian and centralized power of influence.

Although the global Millennial plan joined by Sacks is to eradicate *extreme poverty* in the underdeveloped countries by the year 2015, the spiritual poverty, the moral pollution, as opposed to the economic, ideological and political corruption, could not be measured and overcome by the same mathematical statistics. That is why differences impose in the need to modify the approach to mental and moral health, particularly among children and young adults, and this need, on a global level, already becomes an imperative for intervention and treatment of degenerative changes in the structure of the human spiritual culture.

Academic, creative or daily observations all point to an explosion of exploitation of children, children's delinquency, violence, murder, and cyber permissiveness for sexual perversion and promiscuity, carried out by forced legalization of pedophilia, legalization of drugs and psychotropic substances or promotion of New Age enlightenment through dark forces and destructive ideas of mysticism and occult practices favored with special effectiveness by the glamour of the entertainment industry, under the pretext of the *freedom of cultural expression*.

Compared to the mental and spiritual superstructure in the human being and its pauperized moral structure today, the infrastructure of the human communities and their economic and industrial capacities could be treated by much easier measures, for instance, with material means such as the ones accumulated for the projects of D-r Sacks the professor, businessman and politician. The monetary infusion in his project pledges to help 1, 1, billion population on the planet living in material poverty, with one dollar per day.

The mini-essays collected in this book include the *material* besides the other kind of poverty, the spiritual and mental impoverishment, caused by the lack of moral fiber or the lack of its immunity in the system of conscientious decision making (judgment) and defense from harmful influence that impedes the critical and creative thinking based on morally justified behavior and overall human activity of today.

The spiritual poverty (depleted, poor quality of human values), the ethical deficit, has weakened the moral immunity to the extent of global crisis. This crisis overwhelms the traditional societies and their moral systems more aggressively than it swallows the so called *modern*, secular, as their resistance to ethical deformations is already modified to the level of being uprooted or it is already desensitized and intolerant towards Christian moral values.

These observations have been evidenced by a great number of statistics provided by research centers or phenomenal minds that defend the *sanity* of the moral norms today, such as the findings in Mark Levine's bestsellers, *Ameritopia, the Unmaking of America* (Levin, 2012), *Liberty and Tyranny* (Levin, 2009), or *Finding God at Harvard* (Kullberg, 2007). On the delicate subject of crisis of the objective mind, Mark Levin writes with lucid brilliance,

statistical logic and differentiation between utopia and realism. And again, paradoxically, despite of his academic and common sense objectivity, he has been most intolerantly hated by non others than the *inventors* of the neo-leftist tolerance, the anti-traditionalists in America, and the world.

This antagonism refers particularly to the mindset in culture and education fields (ethics and religion) where secularism doctored by atheism and relativistic and revisionist ethics severely oppose the millennial values of the moral principles installed in the human being to serve the permanent sustainance of healthy and stable human values, as they have proven their sustainability in the process of change through all periods of history.

Secular ethics vividly expands on a global plan, within the new world order, defending its own rights to new unification of the bioethical standards under one centrifugal matrix of bioethical changes in all professions and disciplines. Controversies in this already active process continue to be still critically questionable to some prominent cultures and ethical systems on the planet today.

In the name of this *unification* and centralization of the revised bioethics standards and regulations, prescriptions for an all-spectrum *cure against poverty* (provided by the united globalist diagnostics of what poverty is), nevertheless encounter a real resistance provoked by their negation of the *otherness*, by their cancellation of *traditional alternatives* for improved moral health of mankind, hypocritically labeling traditional and still applicable experiences as allegedly non-progressive, intollerant or anachronic.

Another peculiar paradox could be traced in this globally extending movement: such anti-traditional approach does not prevail in most countries that actually had denounced their former Marxist experience with the avant-garde, the progressiveness, the internationalism, or the nihilism of the national or individual identity of intellectual or material property (Russia, China, and parts of Asia, Africa and Latin America).

The complex approach of Geoffrey Sacks and his sponsors, the richest foundations in the world, the World Bank and the UN, invigorates interventions against poverty. These interventions employ almost all venues, from technological acquisition of pure energy to eliminating old methods for assuming roles in the societal, cultural, and educational to globalized communication-media systems of the world. In his book "The End of Extreme Poverty" (Sacks 2005), Sacks projects gigantic plans for achieving *sustainable development, for the benefit of mankind*. In his explanation it means a process of *clinical economic* evaluation and diagnostics of the country-patient, after which are given for professional standards in revising and adapting professional ethics and in issuing prescriptions for the critical patient's recovery, appropriated for each typical case of the *differentiated diagnosis*. In the context of similarities and differences in the current bioethics argument, the author introduces the reader into philosophical-ethical reasoning about: where the ethics of the spiritual and the moral culture is headed, and how to appreciate, protect and cultivate the good and the beautiful in us and in our affairs of the world.

Multilayered contents of the 25 mini-essays also express the emblematic ventures of Kukubajska to masterfully craft them into innovative coined neologisms. In addition to her innate instinct, the author had developed the originality and cosmopolitanism of her thinking processes while living, working, educating or inspiring herself outside her beloved country of Macedonia, in other cultures where she educated herself, got inspired and engaged her creativity, such as The United States, Germany, Libya, Malta, Japan, Russia, Israel or Serbia.

In "Bioethics in Poetry", at the same time she reveals the power of integration of her open cosmopolitan love for mankind with her open *patriotism* towards her native country of Macedonia and her *patriarchal, traditional* foundation of moral values. Giving cases for current issues and changes that contradict traditional values, these mini-essays engage in identifying the convincing reality and necessity for integration of the traditional ethics with the secular ethics reforms. Such integration of bioethical issues, dilemmas and personal convictions of her literary mind, is being expressed by the author both in her artistic-cultural literary activities, and in her scientific research presentations outside Macedonia, at conferences sponsored by UNESCO in Israel, Naples and USA, at university podia in Rome, Istanbul, Samara, Moscow, Harvard etc.

Love and respect for the fatherland (*patria*) and the patriarchal (founding father's heritage and genealogy) uniquely merged with the planetary and the inter-galactic projections of the human creative genius through the ages, are being heavily enriched and impregnated into the vast connectivity of the author's world of ideas. The ethical integrity of the author apparently cannot have indifferent sensibility toward the contamination of the human ethos and degradation of the moral layer in human emotional intelligence and its creative, artistic and cultural expression and spiritual behavior, just like nature-lovers are not indifferent toward the depletion of the ozone layer. However, the author cares about both, giving priority to the human inner nature as the agent of change.

From the poetic essays the reader could also feel the enormous degree of love the author nourishes for nature, however those essays also teach the truth that the human thought yearns to nourish itself from healthy, wise, clean, endlessly rich, humanly powerful I sublimely beautiful thought, not only from clean air, clean water or government protected national "new arcadias" – godless gardens of Eden for animals and plants.

The book "Ecology in poetry" produces both direct and metaphorical evidence that moral degradation of the human thought and conduct, for man and mankind, presents problems more serious than the endangerment and depletion of the ozone layer around the physical world of the planet. In a time of digitalized information about the literary activity throughout the world, it is not difficult to find out that such literary subject and such a passionate dedication to its grasp, has not yet become the preoccupation of many poets today, not in the world contemporary poetry, and particularly not among the Macedonian poets.

This book *engages to engage* cultural, academic and social awareness and to keep revealing the high-time critical necessity for a serious attention in identifying moral

malfunctions and protecting from deceptions about distorted reality and truth within the human mental-spiritual-emotional network. These malfunctions and distortions became activated with the post-modern undermining of the healthy reasoning and the dismissal of dignified emotions (the reason being restrictive for the relativistic ethics and the dignity being non-existing, therefore requiring to be ridiculed). The essays identify that one of those deceptions is the understanding that consumers of cultural and intellectual products should be served what *they* demand, or that evil explodes solely from the economically underprivileged population.

The author maintains that this understanding caused both confusion and discrimination against the problems of spiritual *poisoning*. The author points out to the axiomatic and statistic fact that what consumers of cultural and intellectual goods are *thought about and conditioned to enjoy*, although it contains ethically and morally degenerative cultural, literary, musical, film and digital contents, it nevertheless enables the progress of pandemic socio-pathological change. Such a change is persistent in its addictive nature of sub-culture and anti-culture, and it mutates as a new variant of anti-Christian morality: for a neo- *Roman seduction* of the masses with *bread and circus games* (Panem and circenses), with hippie, rock, new age occultism and ideological drug-ism of the radical liberal masses induced with anti-religious, therefore with a particular accent on anti-Christianity (which makes Karl Marx experience pleasure in his increasingly active underground, in the company of the neo-anarchism), while the world celebrate corruption and criminalization of the mind, of the intellectual, spiritual and cultural heritage and contemporary practices.

The interdisciplinary "Bioethics in Poetry" searches and calls for identification, revitalization and return to the Biblical core values (certainly shared by Judaic, Muslim and all other world religions). The advancement of the human civilization is a testimony that these values do not restrict human freedom, as propagated by atheist Marxist models for revolt and revolutions for mobilization of secular and totalitarian ideas. These spiritual values do not come from failed utopias for better life, which was the case with the existential philosophies and the atheist interpretations of ethics. On the contrary, they are civilization models for the continuity of the human development that for millenia had been cultivating and crafting the intelligent being to be able to create profoundly thoughtful and thically responsible relationship with himself, with its own ones, with the others, with life, with God and with the tools technologically improved by him in order to obtain a higher (better, more beautiful) life.

However, observing the present stage of human spiritual development, the author's concern results in a message that ignoring the ideas for pure (organic) spiritual-moral environment, throws the human being out as a "self-sacrificed" entity insufficiently conscious about being exposed to the unprotected world stage, a vistim of the own choice of freedom void of order, and selfishness void of respect for physical and spiritual laws that organize and sustain creativity, and existence.

By its literary, as much as human, imagination that surpasses and at the same time unites – the temporal and special diversities of cultures and their norms of believing in what is beneficial for the human spiritual prosperity, integrity and sound identity, this book presents an **po-ethical manifest** in the quest for non-endangered, organize, pure spiritual food and for a re-humanized conscience.

The book reveals cases where paradoxically conscience became contaminated as a result of the allegedly progressive transformation of the human being within the post-human, well-informed, yet essentially indoctrinated human being.

“Bioethics in Poetry” is a brave, concise, contemporary poetic illustration of the human potentials to rehabilitate itself spiritually, by a simultaneously objective and subjective enlightenment about what moral excellence IS and why moral decadence is NOT supposed to be (since particularly today, moral decadence critically escalates as the antithesis of the human mental health). The book is written with an extraordinary powerful faith in peace, in good will, inner joy and purity from negative motivation, faith that is beneficial for human being that chooses to not lose itself on the road to illusory (not actual) enlightenment from the massive challenges.

For the past several decades the author of the mini-essays earns her education and lives in the US, while undertaking yet another, this one real-life responsible role of a mother to a gravely ill daughter, her only child, Emilija. Inspired by her daughter and her fearlessness from death, her dignified respect for life and her immense love for mankind and for God, the author entirely dedicates herself to Emilia’s struggle for saving her life and finding cure for Lupus Nephritis. The author/mother becomes a personally motivated activist for ethical, spiritual and physical well-being of children and young adults. This role had been led on intimate battlegrounds, and in health battles around the world, to save the life of now prematurely lost Emilija Kukubajska, writer, ethicist, student of natural health, alternative and integrative medicine in the US.

In the life struggle of her utterly beloved one, together with the battle for putting that meaning into literary expression of utmost moral responsibilities for protection of the human life led on the edge of death, the author gives an uncompromised priority to the affirmative values of reality based on Biblical ethics, love and care of a mother for the family values that are naturally wired into the humans and built in traditional ethics.

The affirmative attitude of the author/mother towards life and her constructive role in literature, present a spiritual goal transmitted through this book as well. This idea is also based on faith in mind over matter, soul over body, in the spiritual strength manifested by beauty and goodness within the human being, preserved beyond all negative phases and medical prognosis about the destiny of the world or the human being in it. Dominant is the idea for the preservation of love, hope and faith - in the life laws from the Old Testament, and in the virtues, the Fruit of the Spirit from the New Testament, those that cannot be disputed by any atheist psychology or law-bound revision within bioethics.

In objective and real life battles and almost unreal experiences in those battles with the spiritual and physical ecology, the author composes the mini-essays as an inseparable part of the body and soul, as they react to a reality that is neither invented, nor a fantasy, or an abstract fabula in verse or prose illusion about the visible reality and the obvious truth about the magic beauty – both on Earth and within the human being.

In 2009 the Ministry of Culture and its Agency for protection of the cultural heritage of Macedonia, gave support to the literary-artistic interdisciplinary presentation of the first, and English only, edition of this collection, which in 2013 now is being published as an expanded edition translated into Macedonian as well. It was during the First global conference of UMD, The United Macedonian Diaspora, in Washington D.C., when the Ministry of culture of the Republic of Macedonia enabled 48 paintings to be transported from Macedonia to the US, and displayed within the concept “Ecology of the Macedonian Soul”, together with the English version of the present “Bioethics and Poetry”.

This bilingual edition is composed of 25 mini-essays, of which 24 come from the previous edition and one more is added now and accompanies an Albanian painter born in Macedonia. The Washington UMD organized exhibit was coordinated in the US by Jasminka Naneva Dombrovski, lawyer from Washington D.C. and in Macedonia by Nada Nakova, journalist, painter from Stip.

This second and expanded edition of “Bioethics in Poetry”, forwarded and translated by the author and reviewed by Prof. Dr. Viktor Lilchik, shares with the Macedonian literary and academic audience the moral, bioethical issues concerning the global social culture, from the viewpoint of anthropology, social, cultural and educational change, ecology and the media influence upon the ideas for protection of the humans and their cultural and natural habitat.

This habitat contains the ethics, art and culture of faith in the human greatness, that according to Mahatma Gandhi is also achievable, because even mind of a “great Soul” like Gandhi believed that “in the midst of all changes - there is the Changeless power of God, in the midst of darkness - light persists”...

About the need to be aware about the old and the new identity, about the natural health, the cultural and social integration of the inheritance and the inheritor, we find proper messages from the contemporary Chinese-American writer Amy Tan (Tan, 1989). Her best-seller “The Joy Luck Club” presents a search for the own self-realization which in every culture, literature, religion and ethics asks to be preserved, in the name of balanced healthy conscience about personal and ethnic-culturological identity within the global and generic nomadism. (Tan, 1989)

The author of “Bioethics in Poetry” with her literary production continuously dedicated to the *spiritual ecology*, and with her most often intentionally unnoticeable life-style, tirelessly keeps sharpening her Macedonian and global literary view preparing herself for constantly new comparative analysis of the *changeable and the permanent* amidst those changes in the secular and the spiritual ethics. Without pride or pretention the author is

convinced that her unique identity and integrity expressed in literary views will prove beneficial for the Macedonian and world literary and moral thought, culture and education.

Issues on spiritual connectivity within man and between man and society are yet to become parameters for new comparisons and evaluations of *true reality and real truth*. That reality and truth which during the 20th c. post-modernism, existentialism or deconstructivism becomes nonexistent, remains to be a creed among the 21st century new realists, like Kukubajska, a conviction that the creative power of man has been installed by God, as “The God gene”, with a healthy “Ecology of the soul” with a newly humanized bioethics in all, including literature, humanities and the technical sciences.

The author,
Marija Emilija Kukubajska,
Emilija's mother

Consulted literature

- Declaration of Helsinki, <http://www.fda.gov/oc/health/helsinki89.html>
- Fineberg, Joel, “Duties, Rights, and Claims”, *American Philosophical Quarterly* 3, no. 2 (1966)
- Jonsen, Al, *The New Medicine and the Old Ethics*, Harvard University Press, Cambridge, 1992
- Kant, Immanuel, *The Metaphysical Principles of Virtue*, Bobbs-Merrill, Indianapolis, IN, 1964
- Kubajska, Maria Emilia, *Ecology of the Macedonian Soul: Art-Po*, publ. United Macedonian Diaspora, Washington D.C. 2009
- Kullberg, Kelly Monroe, *Finding God at Harvard: Spiritual Journeys of Thinking Christians*, Zondervan, 1997
- Levine, Mark, *Liberty and Tyranny*, Simon and Shuster, 2009
- Levin, Mark, *Ameritopia: The Unmaking of America*, Simon and Shuster, and Threshold editions, 2012
- Lyons, David, *The Forms and Limits of Utilitarianism*, Oxford University Press, Oxford, UK, 1965
- Macklin, Ruth, “Ethics and International Collaborative Research, Part I”, *American Society for Bioethics and Humanities Exchange* 1, no. 2 (Spring 1997)
- McKibben, Bill, *Enough: Staying Human in an Engineered Age*, Times Books, New York, 2003
- Peele, Stanton, *The Disease of America: Addiction Treatment Out of Control*, Lexington Books, Lexington, MA, 1989
- Plato, *The Trial and Death of Socrates: Four Dialogues*, New York, Dover, 1992
- Rachels, James, *The Elements of Moral Philosophy*, 4th ed. McGraw-Hill, New York, 2003
- Sachs, Jeffrey, *The End of Poverty*, Penguin Books, NY, NY, 2005
- Singer, Peter, *One World: The Ethics of Globalization*, 2nd ed. Yale University Press, New Haven, CT, 2004
- Singer, Peter, *Re-Thinking Life and Death: The Collapse of our Traditional Ethics*, St. Martin's Griffin, New York, 1996

- Stevenson, Charles L. *Ethics and Language*, Yale University Press, New Haven, CT, 1944
 Tan, Amy, Joy Luck Club, Random House, 1994,
 Thomson, Judith Jarvis, *Rights, Restitution and Risks: Essays in Moral Theory*, ed. Willie Parent, Harvard University Press, Cambridge, MA, 1986
 Wysocki, Richard, "Some Scientists Say New Ethics May Damage NIH", *Wall Street Journal*, March 3, 2005

Other relevant information:

Dr. Marija Emilija Kukubajska's "Ecology of the soul" concept presented at:

UMD 1st Global Conference, Washington D.C. 2009; UNESCO Bio-ethics conference in Israel, 2012; IJAS at Harvard Conference, 2012; North American-Macedonian cultural relations, International conference, UKIM, University Sts Kiril and Methodius Skopje, Ohrid, Macedonia, 2012; Russian-Macedonian international conference, UKIM, University Sts Kiril and Methodius Skopje, Ohrid, Macedonia, 2012; Los Angeles and Branson workshops and exhibits of Art-Po and moral messages in literature; U.S. Embassy Skopje, American Corner Stip, Macedonia, workshop 2012: In observance of April - National Poetry Month, special event: "Two American-Macedonian writers, Marija and Emilia Kukubajski: *Ethical values in literature - excerpts from the Ecology of the Soul*"; Virginia Hospital Center, Dialysis Center literary reading, Arlington, VA, USA, 2012; University Radio UGD FM, Stip, Macedonia, students of English language and literature, from the class of Dr. Marija Emilija Kukubajska: debate on *"Ecology of the soul – ethical messages in Shakespeare's works"*, 2011; University Library Goce Delchev, Book Fair opening, 2010; Panel discussion on bio-ethical traditional and revised standards: Marija-Emilija Kukubajska, PhD; (Macedonian-American writer-poet, educator & Fulbright alumna), Natalija Popzarieva, MA, Marija Krsteva, MA (teaching staff at American studies and English literature, School of Philology, UGD), Marijana Kroteva, MA (Inter-university cooperation coordinator, UGD), April 11th, 2012; 5th World Conference on Educational Sciences, 05-08 February 2013, Sapienza University of Rome, Italy: *Ethical messages in literature*, co-authors: Marija Emilija Kukubajska, PhD, Marija Krsteva, MA, 2013; Stip Cultural Summer, Штипско културно лето, јули, 2013; монодрама: *Две татковини – една љубов*, биоетика и фамилијарни вредности (Two Homelands – One Love), bioethics and family values; Marija Emilija Kukubajska, PhD, *Bioethics and poetry*, UNESCO conference on Bioethics, Naples, November, 2013

United Macedonian Diaspora, Global Conference 2009, Washington DC, UMD magazine p. 8-10
<http://www.umdiaspora.org/images/docs/UMDVoiceSummer2009.pdf>

- UNESCO Bioethics conference 2012m Israel: <http://www.ugd.edu.mk/index.php/mk/ugd/vesti/127-konferencija-unesko>
- IJAS at Harvard conference 2012
<http://www.ugd.edu.mk/index.php/mk/ugd/vesti/48-poseta>
- Aesthetics as ethics
<http://www.youtube.com/watch?v=00kccTRIWvA>

Биоетички теми во литературата и уметноста:

Низ „Екологија на душата“, мини-есеи

Презентација:

Д-р Марија Емилија Кукубајска,

Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, Филолошки факултет, Република Македонија

Апстракт

Етичките пораки во литературата, сликарството и во други професии и дисциплини, претставуваат суштински теми во текот на цивилизациите и нивниот историски, културен, општествен и религиозен контекст. Оваа презентација нуди осврт на книгата „Биоетика во поезијата“ преку теми од практичната примена на биоетички/морални вредности во книжевниот жанр (мини-есеи). Интердисциплинарноста на текстот е остварена со синергија на поезија во форма на мини-есеи и уметнички илустрации од сликари на Македонија.

Моралните пораки низ историјата на културите докажуваат дека немаат рок на истекување и спрема нивната применливост и спрема обновливата функција во процесот на човековата евалуација и реакција на реалноста и покрај постојаната ревидирачка трансформација или нова биоетичка утилитарност.

Оваа композиција од есеи и слики нуди интегрирана галерија на традиционални и на ревизионистички погледи на светот на естетиката и етиката набљудувани низ случаи на спротивставени предизвици на човековата мисла во XXI век. Примери на индивидуално и институционално ниво се набљудувани и споредувани низ креативната имагинација на еден поет и едукатор и истите примери симултано се спојувани во партнерство со сликарски претстави за слични или исти теми препознаени како взаемно надополнување на синергија на визуелна и вербална интерпретација на етичките прашања денес.

Дваесет и пет примери се вклучени во оваа книга на нови хабитати на *вредности* и *анти-вредности* (*доблести* и *пороци* - со традиционален лексикон), анализирани во поетска и документарна проза, со содржина индикативна за концептот *Екологија на душата*.

Клучни зборови: литература, уметност, вербална/визуелна синергија, вредности/ анти-вредности, доблести/пороци, биоетика, традиција, ревизија, релативизам

Презентација:

Д-р Марија Емилија Кукубајска,

Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, Филолошки факултет, Република Македонија

Апстракт

Етичките пораки во литературата, сликарството и во други професии и дисциплини, претставуваат суштински теми во текот на цивилизациите и нивниот историски, културен, општествен и религиозен контекст. Оваа презентација нуди осврт на книгата „Биоетика во поезијата“ преку теми од практичната примена на биоетички/морални вредности во книжевниот жанр (мини-есеи). Интердисциплинарноста на текстот е остварена со синергија на поезија во форма на мини-есеи и уметнички илустрации од сликари на Македонија.

Моралните пораки низ историјата на културите докажуваат дека немаат рок на истекување и спрема нивната применливост и спрема обновливата функција во процесот на човековата евалуација и реакција на реалноста и покрај постојаната ревидирачка трансформација или нова биоетичка утилитарност.

Оваа композиција од есеи и слики нуди интегрирана галерија на традиционални и на ревизионистички погледи на светот на естетиката и етиката набљудувани низ случаи на спротивставени предизвици на човековата мисла во XXI век. Примери на индивидуално и институционално ниво се набљудувани и споредувани низ креативната имажинација на еден поет и едукатор и истите примери симултано се спојувани во партнерство со сликарски претстави за слични или исти теми препознаени како взаемно надополнување на синергија на визуелна и вербална интерпретација на етичките прашања денес.

Дваесет и пет примери се вклучени во оваа книга на нови хабитати на *вредности и анти-вредности (доблести и пороци* - со традиционален лексикон), анализирани во поетска и документарна проза, со содржина индикативна за концептот *Екологија на душата*.

Клучни зборови: литература, уметност, вербална/визуелна синергија, вредности/ анти-вредности, доблести/пороци, биоетика, традиција, ревизија, релативизам

„Застани, размисли што правиш“, *Војна и мир*, Толстој

Интердисциплинарната презентација на овој научен собир ги вклучува мини-есеите илустрирани со слајдови од уметнички дела кои, во имажинацијата на писателот/поет отсликуваат взаемно поврзани биоетички прашања од *надворешната човекова средина* (природа, мртва природа, пејзажи, градски сцени) синхронизирани со поетски и лингвистички иновативен израз на внатрешната средина, мислата.

Презентацијата, како и самата книга, ја афирмираат симултаната улога и значење на *внатрешната човекова средина*: нејзината духовна природа која има клучна улога на *агенс* за духовна деконтаминација на човековата и лична и општа, општествена, културолошка, индустриска, *корпоративска* загаденост, декаденција и

корупција. Односот меѓу деконтаминантот и контаминантот го одразува оној постојано присутен конфликт помеѓу внатрешната и надворешна реалност, помеѓу суштината и појавноста на нештата и идеите.

Спрема авторскиот концепт, актуелната цел на оваа интер-професионална поезија е да ја истражува идејата за новите креативни вредности кои не смеат да постанат жртва на „промени заради промени“, *промени* кои се наметнувани од индивидуализирани револвирања низ воопштувани *револуции* на превалентно штетни, нездрави, анти-етички фантазии, контаминирани или од тешко контролирани, или од високо централизирани, контролирани мрежи на агресивни тенденции во културата на општ план, кои во суштина ѝ служат на една *испревртена* верзија на *етика*, како што предвидуваше и разочараниот марксист, а потоа анти-комунист, Џорџ Орвел.

Целта на биоетиката во литературата и уметностите во ова научно-книжевно дело не е да морализира ниту да брани надминати или сегашни теми и проблеми, туку да развива аналитички ангажман на загрозениот човек и писател, денес, да го прочистува препознавањето на етичките суштини на човековата свест и совест кои сè уште можат да се одбранат и заштитат, затоа што му носеле траен бенефит на човековото битие низ историјата.

Во процесот на креативната свест кај писателот/поет, етичките стандарди се матрицата која ја ангажира перцепцијата и потребата од информирани одлуки и интелигентен став кон бескрајниот спектар од идеи за она што е вистина, што е реалност и што е одржливо во суштината на *човечноста*, во оригиналноста на цивилизациите како и во одразот на нивниот морален код во литературата.

Авторот смета дека оваа матрица е критички потребна особено во последниот век на фундаментални промени низ човековиот конфузен и насилан поглед кон себе и светот, поведение и однос кој постанува епидемија и пандемија во пост-хуманата фаза на нова, и сè уште *неименлива, менлива човекова* мисла, школи и правци во филозофијата, литературата, уметностите, науките и ... етиката.

Интер-професионалното и интер-дисциплинарно занимавање со етички прашања во литературата и уметностите отсекогаш укажува на взаемна пропустливост и допустливост помеѓу прашањата и улогите на 1. Етиката (интегритет и квалитет на човековото битие) и 2. Естетиката (духовна убавина на интегритетот).

Двете заедно создаваат умножени можности за истражување и развој на менталните и емотивни потенцијали кои се насочени кон креативно и позитивно влијание врз свеста за човековата средина, која е тој *хабитат на внатрешното битие* кое од својот ентериер го осмислува и населува со јасна и позитивна акција и надворешниот *хабитат на човековиот, планетарен свет*.

Оваа интердисциплинарна книга со вонредно актуелни пораки, му нуди на научниот истражувач, како и на читателот:

1. Биоетички пораки во мини-есеи на теми од културолошката и физичка средина преку

2. Интеграција на традиционални и секуларни перцепции за културниот и книжевен диверзитет.

Создавањето на овие интердисциплинарни книжевни форми од мини-есеи е дел од меѓународните сведоштва за засилување на позитивната и конструктивна имажинација кога таа е принудена да се соочува со морални предизвици и дилеми при изборот помеѓу вредности со *универзални, константни* стандарди наспроти *минливи, ревидирани*, девалвирачки промени на тие вредности.

Примарните агенсии за (де)конструктивни промени во книжевната мисла, во пост-модернизмот пред сè, се дијагностицирани како ментални, морални и естетски контаминатори кои ја условиле и секундарната реакција на дегенеративни, а-морални експлозии во етиката и естетиката во последните сто години. Истражувањето на авторот на поетските мини-есеи аналогно идентификува и носители на конструктивни реакции кон негативните промени во уметничката, книжевна визија.

Позитивните носители на биоетичките промени во свеста и поведението на современиот „глобализиран“ човек, се прикажани како потенцијални причинители за воспоставување на ново нормализирање на здравјето кај веќе присутната духовна, ментална, емотивна, културолошка загаденост и нејзините поразителни последици врз моралната генетика на човештвото. Меѓутоа, иако парадоксално, денешната биоетика, како и денешната технолошка информатика, предизвикуваат последици кои се едновременно и *загадувачи* за човеково и општественото здравје, колку и да се *олеснувачи*. Мини-есеите се убедлив израз на тој парадокс иако тие очигледно ја заземаат позицијата на книжевна одбрана на интеграцијата помеѓу *традиција и напредок*.

Мини-есеите зборуваат за таквите и против таквите збунувачки парадокси. Ги размислуваат и регистрираат на својата книжевна мапа тековните процеси, духовната сила и нејзините падови во обидите за деконтаминирање на екологијата, како

1. ментална, метафизичка и

2. еколошка, физичка

состојба на уметноста на мислата/книжевноста и на визуелизацијата/насликувањето на идеите, зборовите, тие психо-лингвистички и социо-лингвистички садови кои често постануваат покарикирани загадувачи и од самите свои ре-дизајнери на *интелектуалност-заради-интелектуалност*, теорија-заради-теорија и превласт-заради-превласт на влијанија.

Едниот хабитат го истражува културолошкиот контекст на афирмативниот литературен ангажман во деконтаминирање а против разјадување на моралниот слој, за одгледување на нов *органски реализам* израснат од корените на наследената генеалогија на пренесени, традиционално одржливи, здрави морални кодови.

Другиот се ангажира против екстерната, општествена и материјална и материјалистичка корупција, цинична деградација, иронична декаденција, бизарна дегенеративност на бунтот-заради-бунт, суетна авангарда-заради-авангарда, за ново Макијавелистичко служење на себе-задоволувањето, потценувајќи ја моралната причина за заштита на *светото* во човековата душа, за отпор против анти-човечното во човековиот идентитет како битие на доброто, позитивното, создадено да му се спротиставува на злото, негативното. Ревидираната биоетика ги укинува квалификациските разлики меѓу она што е добро и зло (бидејќи во основа биоетиката се темели на атеизам), а оттаму и се противи на дистинкција помеѓу поимот за *зло*, *злодело*, *злочин*, и со тоа ја дисквалификува потребата од традиционалното *добро*, *добродетел*, *како и чувство на вина*, *срам а оттаму и реперкусии*, *казна за злочинот* (кој традиционално би бил санкциониран како аморален).

Интеракцијата помеѓу двата сведочи дека меѓусебната модификација сепак може да е во функција на ре-хуманизација на компромитираните и кризни етички *интерпретации* на вистината и реалноста кои се особено на удар од радикалните, наводно прогресивни промени дифузирани преку ново-добски продукции на перманентно гневни иноватори во книжевноста, театарот, забавната индустрија, уметностите, филозофијата, идеологијата, едукативниот процес, медиумите, политиката, монетарните, здравствени, правни теми, онолку интензивно колку што е и нивната неетичка, обесправена природа.

Авторот во своите мини-есеи ги контрастира материјалните и морални загадувачи и ја инвестира својата биоетичка совест и книжевно-хуманитарна обврска за зачувување и на индивидуалната, автентична структура на имажинацијата, како и на наследените и трајно валидни етички структури на човековиот мисловен систем.

Истражувањето во книжевното дело се бори да проникне во *промените* на оние сфери од биоетиката кои форсираат ново конструирани вредносни системи или решавање на еколошки приоритети ексклузивно преокупирани со нивните нови *можности*: хипокритичко изнасилување на духовната и физичката природа, во име на слободата на изразот, а со перфидно скриениот мотив: ново профитерство преку контролирање на човековото битие и на Земјата во *единствениот* светски поредок.

Истражуваните споредби во духовната лабораторија на еден поет резултираат во ново, актуелно, и етички ангажирано дело на книжевниот израз, онакво какво се случуваше во умовите и духот на една друга, индустриска, револуција од XIX век, но со суштинска разлика: авторот не е за секуларна ангажираност на еден бунтовен атеист, туку за суптилна грижа на една здраворазумска мајка, поет на новиот реализам, заштитничка на човековите идеали кои никогаш не смеат да бидат прогонувани, или погубени, во име на нечи *фундаментални трансформации*.

Авторовата мисла во етичкиот контекст на оваа неверојатно сложена и современа книга искажана на објективен и реалистичен јазик, постанува прочистувачки агенс против релативистичката конфузија и ревизионистичката

нестабилност во денешните (анти)етички *стандарди* и либерални, *слободоумни* (ослободувачки или заробувачки?) противречности.

Два примера: мини-есей

15.

НАШИТЕ НЕ СЕ ТРОЈАНСКИ КОЊИ,
ТУКУ АНТИ-ОКСИДАНТИ ПРОТИВ УГИНУВАЊЕ

Поради мене ќе бидете омразени на Земјата, тие што ќе истраете
ќе бидете спасени. Деца од школи на Добрината, ве носиме
на интер-Балкански натпревари во осветлување на интер-културни
реалности и имажинации. Ангели/електронски јавачи на коњот на светлината
ве прекалуваат со огнови од чисто златно срце до игри на надмудрување
со чисти факти и разум здрав. А ова дете од земја Ангелска – поголема мудрост
и милост има и од Балкина, мајката на Менелик, Кралицата од Саба –
повеќе љубов и грижа и искреност има и од Снежана од бајките и од Пепелашки
во очите на нивните принцеви на бели коњи од Верната Шума.
Детето од Ангелска земја – сестра е, и мајка, и небесна невеста... и не крие таа,
лавицата дека е ранувана од секој вид отрови а сепак издржува над секоја прогноза.
Во голем план и во светски едичии носи таа реалност, оцврснува истрајност
во Љубовта за Мудар Мир: Неконта-минирано од лукави полиња
на класно-клановски војни, војни на брендови, војни крвави, војни немироносни –
светото дете бара лек против Лажан Принц на Мирот (роден и заколнат да го одвои
детето од базата а за свои потреби да избрише податоци за местото негово
завидувано од криминалците на истиот лев пат до про-ре-гресот...
Летот на Свет(л)ото дете е одговор на живиот планетарен квиз:
за победа на лекувањето низ чуда величествени или за слободни радикали
со монструозни промени. Точниот одговор триумфира:
детето на светлината одлетува во ви(с)тината, а лагата во темнината.

21.

ФУНКЦИЈА НА АНТИ-ОКСИДАНТИТЕ:
ДА ИЗМЕНАТ ПРОМЕНИ ШТО ГИ РУШАТ ДЕЈСТВИЈАТА

Дејствие на гола вистина, на лична слобода никогаш што не треба да заврши
во антикварница. Тоталитарните Акти-вности се обновуваат
во мигот додека пишуваме, кришум си спровираат акции – први да профитираат

сега со земјата на Можностите, по секоја цена предавство вршат, палат, усмртуваат. Древни дејствија на верната традиција не се еднозначни (но такви се за Сер Синистер со девизата; руши и само руши).

Добрите, од друга страна, се-човечно воведување се - во живородни текови на сложени дејствија од старите протагонисти во идни а доследно исти модели за вечни вредности. Затоа, вложувајте во здрав разум за одбрана на СтароПоле, на НовПород и на системот на анти тела кој не престанал да дејствува низ потребите од вредности, иако Лоши Култури раснат во системското предавство – за да воспалат жлезди на одбраната. Фактите за акти на слободата претставуваат необично обични молекули кои одбираат слобода на здравиот дух оспособени да чистат секој слој од лој во арт-ери-ите. Тие не се вештачи израснати, и не се во сопственост на систем-на-омразата... тие промовираат растење на стабилни хормони. Врховниот закон се докажа мудро средство кое гарантира дека: треба да ги смениме промените ако тие излегуваат од рамки на вистината и ако ги рушат делувањата на слободата – преку луѓе против луѓе, преку о(д)гласи за умевање на новата генерација да врши масовна манипулација.

Алтернативно-интегративен приод кон прочистувана морална енергија

Ваквите книжевни концепти за подобра, почиста морална средина, се разгледуваат низ различни модалитети за одговорен биоетичкиот пристап против деструктивните човекови активности. Тие се храбар *глас* одгласен во име на милиони гласови кои сведочат дека *нешто лошо се случува во светот на душата*, на моралните вредности. Како Шекспир некогаш што сведочеше за прочистување на Данска од негативните сили кај Магбетовци на овој свет. Како митските и средновековни и футуристички метафори кои се залагаа и за световни и за духовно *свети* закони за регулирање на војната на добрите сили против злите.

Ангажираната мисла во секое доба од човековиот развој, си поставува за врвна цел во творештвото: да ги идентификува и изолира позитивните и негативни сили, за да завзема про-активен став против дефектите нанесени во генеалогичката на доброто.

Во *Биоетика во поезијата*, уметничкото духовно око одбира случаи на како и зошто човекот на 21-от век постанал свесна или несвесна жртва на нов вид експлоатација која владее со „етика на анти-етичност“, на нов вид негативизам кој латентно, или очигледно, но константно и сигурно се множи против позитивното, што е *доброто преостанато во човекот, и во неговата култура и субкултура*.

Спознанијата за реалноста во оваа поетско-филозофска-биоетичка книга се развиваат врз основа на книжевно, научно-академско и практично препознавање на

промените во идејата и во човековата *активност која го става човештвото под стрес*, како што се изразува и професорот од Колумбија, Џефри Сакс. (Sacks, 2005)

Поетите, и кога се универзитетски професори, се служат со инструменти на имагинацијата поинакви од оние на бизнисмените и професорите како Сакс, кој е и директор на мокниот „Институт за Земјата“ (Earth Institute) каде се концентрирани огромни финансиски средства и сили на влијанија.

И професорот од „Колумбија“ во Њу Јорк и професорот од Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, завземаат сличен холистички приод кон решавање на проблемите на загаденост на планетата. Разликата е во тоа што македонскиот автор, по своите набљудувања во земји и култури од Европа, Африка и САД, се посветува на интерниот, психолошки, духовен свет на човекот, свет кој, за жал, со посебна резистенција се менува на подобро, наспроти светот на глобалната инвазија на комерцијална корупција, кој многу побрзо, иако навидум помалку евидентно, постанува загаден од контаминанти на човековите морални вредности.

Голем број на социо-културни критичари сметаат дека токму тие контаминанти се причината за акумулации на малформации во системите на вредности, вклучувајќи ја, спрема Сакс, и *економската сиромаштија* како немоќ да се развиваат и другите потенцијали на една држава, како и на една индивидуа. Од друга страна, ставот во оваа книга е дека човековата етика низ историјата, сепак не зависела директно од материјалната сиромаштија, зашто *бедата на духот* ги напаѓа и најбогатите и највлијателните во нивната конективност, апсолутистичка, тоталитарна и централизирана моќ на влијанија.

Иако глобалниот Милениумски план во кој учествува и Сакс е - до 2015 година да се надмине *екстремната сиромаштија* во неразвиените земји, бедата на духот, загаденоста на моралот, за разлика од економската, идеолошка и политичка корупција, не може да се мери и надминува со иста математичка статистика. Затоа е различна и потребата за модифицирање на пристапот кон ментално и морално здравје, особено кај децата и младината, а таа веќе на глобален план постанува императив за интервенција и третирање на дегенеративните промени во структурата на човековата духовна култура.

И академски и книжевни и секојдневни согледувања укажуваат на експлозија од експлоатација на децата, на детска и младинска деликвенција, на насилства, убиства и кибернетска пермисивност за сексуална перверзија и промискуитет, притисок за легализација на педофилија, легализација на дроги и психотропски супстанции, или промоција на Ново-добско *просветлување низ темни сили*, деструктивни идеи на мистицизам и окултни ритуали кои се фаворизираат особено ефективно низ гламурот на забавната индустрија, под притекст на *слободи во културата*.

Во споредба со менталната и духовната суперструктура во човековото битие и неговата осиромашеност во моралниот склоп денес, инфраструктурата во човековите

заедници и нивните економски и индустриски капацитети може многу полесно да се третира – на пример, со материјални средства акумулирани од проектите на д-р Сакс, професорот, бизнисмен и политичар. Монетарната инфузија во неговиот проект се заложува да помага на 1,1 милијарда популација на планетата која живее во материјална сиромаштија, со еден долар на ден.

Мини-есеите во ова дело го вклучуваат и *материјалниот*, но и другиот вид сиромаштија, духовната, *бедата на умот* условена од недостаток или од неотпорност на моралното ткиво во системот на совесно донесување на заклучоци (расудување), одбрана од штетни влијанија кои оневозможуваат критичко и креативно мислење засновано на морално оправдано поведење и севкупно делување на човекот денес.

Духовната сиромаштија (слаб, сиромашен квалитет на човековите вредности), етичкиот дефицит, го има ослабнато моралниот имунитетот до степен на глобална криза. Таа криза ги опфаќа традиционалните општества и нивните морални системи уште по агресивно одошто ги проголтава т.н. *модерни*, секуларни средини, каде отпорноста на етички деформации е модифицирана или до степен на искоренување или е веќе десензибилизирана и нетолерантна за јудео-христијанскиот морал.

Вакви опсервации се забележани во огромен број статистики од светските истражувачки центри и од феноменални умови кои го бранат здравјето на моралните норми денес, како што се наодите во бестелерите на Марк Левин, „Америтопија, растурањето на Америка“ (Levin, 2012) и „Слобода и тиранија“ (Levin, 2009) или книгата „Да се најде Бог на Харвард“ (Kullberg, 2007). На деликатната тема за криза на објективниот ум, Марк Левин пишува со луцидна брилијантност, статистичка логика и разграничување на разликите меѓу утопија и реалност. И одново парадоксално, и покрај неговата академска и здраворазумска објективност, него најнетолерантно го мразат токму „*пронаоѓачите*“ на нео-левичарската толеранцијата, анти-традиционалистите во Америка, и светот.

Овој антагонизам се однесува посебно на мисловниот систем (mindset) во области на културата и образованието (моралот, религијата) каде секуларизмот со инженерингот на атеизмот и релативистичката и ревизионистичка етика жестоко се спротивставуваат на вековно валидните морални принципи инсталирани во човековото битие да служат за трајно одржување на здравите и стабилни човекови вредности кои се докажано одржливи и при сите промени низ цивилизациските фази од историјата.

Секуларната етика зема замав на глобален план во рамки на новиот светски поредок, бранејќи ги сопствените права на ново унифицирање на биоетички стандарди под една центрифугална матрица на биоетички промени во сите професии и дисциплини. Противречноста во овој веќе активен процес сепак сè уште е критички дискутабилна за голем број доминантни култури и етички системи на планетата денес.

Во име на ова *унифицирање* на светските биоетички стандарди и регулативи, прескрипциите за сеопфатен *лек против сиромаштијата* (обезбеден од обединетите глобалистички дијагностицирања на сиромаштијата) сепак се соочуваат со реален

отпор поради нивното негирање на *другите*, исклучување на *традиционалните алтернативи* за подобрување на моралното здравје на човекот, хипокритички етикетирајќи ги традиционалните и сè уште применливи искуства како наводно непрогресивни, анахронични или нетолерантни.

Во ова движење се забележува и еден друг, специфичен, и сепак оправдан и очекуван парадокс: ваквиот анти-традиционален однос не доминира во повеќето земји кои всушност се имаат откажано од своите некогашни марксистички искуства со авангардизам, прогресивизам, интернационализам или поништување на националниот и личен идентитет на интелектуална и материјална сопственост (Русија, Кина и делови од Африка, Азија и Латинска Америка).

Комплексниот приодот на Џефри Сакс и неговите спонсори, најбогатите фондации на светот, Светската банка и Обединетите нации, опфаќа интервенции против сиромаштијата. Интервенциите вклучуваат сè: од технолошко добивање на чиста енергија до *чистење* на старите методи за учество во општествениот, културен, образовен и комуникациско-медиумски систем во глобалниот свет. Во неговата книга „Крај на екстремното сиромаштво“ (Sacks, 2005), Сакс проектира гигантски планови за постигнување *одржлив развој*, за *доброто на човештвото*. Тој го објаснува тој нов процес како *клиничка економска* евалуација и дијагностицирање на земјата-пациент, со прескрибирање на професионални стандарди за ревидирана и адаптирана професионална етика, со давање рецепти за заздравување на кризниот пациент спрема секој посебен случај на таа *диференцијална дијагноза*.

Во контекст на сличностите и разликите на актуелната биоетичка проблематика, авторот го воведува читателот во философско-етички размислувања за: каде оди моралот на духовната, покрај материјалната култура и како сепак да го сакаме, чуваме и развиваме доброто и убавото во нас и во нашите дејности во светот.

Многуслојните содржини на 25-те мини-есеи ја искажуваат и амблематичната посветеност на авторот кон мајсторско користење на јазикот и неологизмите. Својата оригиналност и космополитизам на мислата стекната од вродениот инстинкт, авторот ја има доразвивано и во повеќе земји освен својата сакана Македонија, други култури во кои се образувала, живеела, творела или се инспирирала: САД, Германија, Либија, Малта, Јапонија, Русија, Израел или Србија.

Во „Биоетика во поезијата“, *авторот* едновременно ја открива моќта на интеграцијата на својата отворена космополитска љубов кон човештвото, со нескриен *патриотизам* кон татковината Македонија и со *патријархална традиционална* основа во фамилијарните вредности. Низ примери на актуелни појави и промени спротивставени на традиционалните вредности, мини-есеите се ангажира да ја идентификува убедливата реалност и потреба од интеграција на традиционалниот морал во секуларните етички реформи. Таквата интеграција во однос на биоетички прашања, дилеми и лични ставови низ книжевната мисла, освен во своите уметничко-културолошки активности, авторот ја застапува и на научни собири надвор од

Македонија, на конференции спонзорирани од УНЕСКО, во Израел, Неапол и САД, на универзитетски подиуми во Рим, Истанбул, Самара, Москва, Харвард и т.н.

Љубовта и респектот кон татковинското и татковското (наследено од претците, основачи на генеалогичката), несекојдневно споени со планетарни и интер-галактички проекции на човековиот творечки гениј низ времето, авторот ги збогатува и импрегнира во широката конективност на својот свет на идеи. Етичкиот интегритет на авторот евидентно не може да има рамнодушен сензибилитет кон контаминација на човековиот етос и деградација на моралниот слој во човековата емотивна интелигенција и нејзиното творечко, уметничко-културно изразување и духовно однесување, како што љубителите на природата не се индиферентни кон разјаднување на озонскиот слој. Меѓутоа, иако за авторот се значајни и двете сфери, нејзините пораки сепак ѝ даваат предност на човековата внатрешна природа како агенс на промени.

Од поетските есеи се чувствува и колку искрено авторот ја сака природата, но од тие есеи се учи и вистината дека човековата мисла бара да се храни од здрава, разумна, чиста, бескрајно богата, хумано моќна и возвишено убава мисла, а не само од чист воздух, чиста вода или од државно заштитени национални нови Аркадии - безбожни *Еденски* градини за животни и растенија.

Од книгата „Екологија во поезија“ станува и директно и метафорички очигледно дека моралната деградација на човековата мисла и однесување, и кај единката и меѓу човештвото, претставува проблем посериозен и од загрозеноста и распаѓањето на озонскиот слој околу физичкиот свет на планетата. Не е тешко во време на дигитализирана информираност за книжевната активност низ светот, да се дознае дека со оваа тема и со ваква пасионираност кон свеста за неа, не се занимаваат многу поети денес, ниту во светската современа поезија, а особено не во македонските простори.

Оваа книга се *ангажира да ја ангажира* културната, академска и општествена свест и да укажува колку е крајно време за критично сериозно внимание кон препознавање на моралните дисфункции и за заштита од заблуди за искривената реалност и вистина во човековиот ментално-духовен-емотивен склоп. Овие дисфункции и испревртености се активирани со пост-модерното минирање на здравиот разум и на благородното чувство (разумот бил рестриктивен, а благородноста непостоечка и за исмевање). Есеите идентификуваат дека една од тие заблуди е и ставот дека на консументите на културни и интелектуални производи треба *да им се нуди она што бараат или дека злото потекнува само од економски непривилитегераните*.

Авторот смета дека токму таквиот однос има создадено и конфузија и дискриминација во проблемите на духовната *затруеност*. Авторот укажува на аксиоматскиот и статистички факт дека она на што консументите на културни и интелектуални производи се учат и се условуваат да бараат да го уживаат, а кое содржи етички и морално дегенеративни културни, книжевни, музички, филмски и

дигитални содржини, со таквите производи им овозможува (дозволува) да прогресираат во пандемска социо-патолошка промена. Таа промена е перзистентна како во својата природа на адикција на суб-културата и на анти-културата, мутирана како нова варијанта на анти-христијански морал: за *нео-римско заведување* на масите (Panem et circenses), на хипи, рок, ново-добски окултизам и идеолошко дрогирање на радикално либералните маси индуцирани со анти-религија, така и пред сè со анти-Христијанство (во што ужива Маркс од неговото сè повеќе активно подземје, во друштво со новиот анархизам), додека низ светот се засилува корумпирање и криминализација на умот, на интелектуалните, духовните и културни наследства и современа пракса.

Интердисциплинарната „Биоетика во поезијата“ апелира на идентификување, ревитализација и *враќање кон суштината* на библиските етички принципи (кои секако ги споделуваат и еврејската, мислиманската и сите други светски религии). Напредокот на човековата цивилизација докажува дека тие вредности не ги ограничуваат човековите слободи, како што пропагираат атеистичките марксистички модели на револт и револуции за мобилизирање на секуларни и тоталитаристички идеи.

Овие духовни вредности не се пропадната утопија за подобар живот, како што се покажале егзистенцијалистичките философии и атеистички толкувања на етиката. Напротив, тие се цивилизациски модели во континуитетот на човековиот развој кои со милениуми го култивирале и оспособувале интелегентното битие да создава длабоко обмислено и етички одговорно однесување кон себе си, кон своите, кон другите, кон животот, кон Бог и кон алатките кои тоа битие технолошки ги усовршува за поквалитетен (подобар, поубав) живот. Меѓутоа, набљудувајќи го денешниот стадиум на човековиот духовен *развој*, авторовата загриженост во оваа книга создава порака дека игнорирањето на идеите за чиста (органска) духовно-морална средина го исфрла човекот на незаштитената светска сцена како недоволно свесна „жртва на самиот себе си“, на сопствениот избор на слобода во отсуство на ред и на себичност без почитување на физички и духовни закони кои го организираат и одржуваат творењето, и постоењето.

Преку својата книжевна, колку и човечна, имагинација која ги надминува и едновременно ги спојува - временските и просторни разлики на културите и нивните норми за верувањето во она што е од бенефит за човековиот духовен просперитет, интегритет и здрав идентитет, оваа книга претставува **по-етички манифест** за потрагата по незагрозена, органски чиста духовна храна и по одново очовечена свест.

Книгата опфаќа примери каде парадоксално таа свест постанала контаминирана како последица токму на привидно *прогресивната трансформација* на човекот во *пост-хумано информирано*, а во суштина индоктринирано, битие.

„Биоетика во поезијата“ е храбра, концизна, современа поетска илустрација на можностите човекот духовно да се рехабилитира преку објективно и субјективно

симултано просветлување за она што Е *морална екселенција а што НЕ треба да е морална декаденција* (затоа што моралната декаденција, особено денес, критично ескалира како антитеза на човековото духовно здравје). Книгата е напишана со ретко силна верба во мир, добра волја, внатрешна радост и чистина од негативната волја, верба која е делотворна за човековото битие кое одбира да не се губи себе си по патот кон илузорно просветлување низ масовните предизвици.

Последните неколку децении авторот на мини-есеите се школува и живее во САД, додека води и една друга, животна одговорната улога - мајка на својата смртно болна ќерка, единственото дете, Емилија. Инспирирана од ќерка си и нејзината бестрашност од смртта, достоинствена почит кон животот и незимерна љубов кон човекот и Бог, авторот целосно се посветува на борбата на Емилија за спас и лек против Лупус Нефритис. Авторот-мајка постанува лично мотивиран активист за етичко, духовно и телесно здравје на децата и младината. Оваа улога е водена на интимни бојни полиња, но и во здравствени војни околу светот, за зачувување на сега веќе прерано изгубениот живот на Емилија Кукубајска, писател, етичар, студент по природно здравје, алтернативна и интегративна медицина во САД.

Во борбата за живот на најсаканото и во борбата за книжевно осмислување на врвните морални одговорности за заштита на човечкиот живот кој се води на работ на смртта, авторот дава бескомпромисен приоритет на афирмативните вредности на реалноста заснована на библиската етика, на љубовта и грижата на мајката кон фамилијарните вредности кои природно се вродени во човековото битие, и вградени во традиционалната етика.

Афирмативниот однос кон животот и конструктивната улога на творештвото за авторот/мајка претставуваат духовна цел која се чувствува и во оваа книга. Идеите и овде се засновани на верба во умот над телото, духот над материјата, духовна сила која се манифестира преку убавина и добрина во човекот, зачувани и покрај сите негативни фази и прогнози за судбината на светот или поединецот. Доминирачка е идејата за зачувување на љубовта, надежта и вербата - во законите на животот од Стариот Завет и во доблестите, Плодовите на духот од Новиот Завет, кои не може да ги оспори ниедна атеистичка психологија или правна ревизија во биоетиката.

Во објективни и реални животни искуства со духовната и физичката екологија и етика, авторот ги создава мини есеите како реално доживеан дел од телото и душата кои реагираат на стварноста која не е измислена, ниту е фантазија или апстрактна фабула во поетски или прозни илузии за видливата реалност и очигледната вистина за магесните убавини – и на Земјата и во човековото битие.

Министерство за култура со Управата за заштита на културното наследство на Македонија, во 2009 година дадоа поддршка на сликарско-книжевната интердисциплинарна презентација на првото, и само англиско, издание на оваа збирка која во оваа 2013 година се објавува како дополнето издание, преведено и на македонски јазик. Првото издание се подготви за Првата глобална конференција на ОМД

(Обединета Македонска Дијаспора) во Вашингтон, кога Министерството за култура на Република Македонија овозможи 48 слики да бидат пренесени од Македонија во САД, и во рамки на концептот „Екологија на Македонската душа“ да бидат изложени заедно со англиската верзија на сегашната „Биоетика во поезијата“.

Ова билингвално издание се состои од дваесет и пет мини-есеи од кои дваесет и четири се од претходното издание и еден кој го следи сегментот на албански сликар роден во Македонија. Организацијата на ОМД изложбата во Вашингтон беше координирана од Јасминка Нанева Домбровски, судија во Вашингтон, САД и Нада Накова, новинар, сликар од Штип, Македонија.

Ова второ и проширено издание на „Биоетика во поезијата“, со вовед и македонски превод од авторот и со рецензија од проф. д-р Виктор Лилчиќ, ги приопштува и на македонската книжевна и академска јавност моралните, биоетички прашања кои се однесуваат на глобалната социо-култура, гледани од аспект на антропологија, општествени, културни и образовни промени, екологија и медиумски влијанија врз идеите за заштита на луѓето и нивниот културен и природен хабитат.

Во тој хабитат се содржи и етиката, уметноста и културата на верување во човековите величини, кое и спрема Махатма Ганди може да се постигне, затоа што и умот на една „Голема Душа“ како Ганди веруваше дека „среде сите промени - постои непроменливата моќ на Бог, а среде темнината –продолжува светлината“...

За потребата да се биде свесен и за стариот и за нов идентитет, за природното здравје, за културолошко-општествената интеграција на наследеното со наследникот, зборува и современата кинеско-американската писателка Еми Тен (Tan, 1989). Нејзиниот бестселер „Клуб на среќата“ претставува *потрага* по сопствената самореализација која во секоја култура, литература, религија и етика бара да се зачува, во име на рамнотежата на здравата свест за личен и етничко-културолошки идентитет среде глобалната и генеричка номадизација. (Tan, 1989)

Авторот на „Биоетика во поезијата“ со своето книжевно творештво непрекинато посветено на *духовната екологија* и со својот најчесто намерно незабележлив животен стил, неуморно го изострува својот македонско-глобален книжевен диоптер, подготвувајќи се за постојано нови споредбени анализи на *промените и на трајното* среде тие промени во световниот и во духовниот морал. Авторот невозгордеано и непретенциозно смета дека од нејзиниот уникатен идентитет и интегритет изразен преку нејзините книжевни гледишта, допрва ќе имаат бенефит и македонската и светската книжевна и етичка мисла, култура и образование.

Темите за духовните трансверзали во човекот и општеството допрва зацртуваат параметри за нови споредби и вреднувања на *вистинската реалност и реалната вистина*. Таа реалност и вистина која за време на пост-модернизмот, егзистенцијализмот или деконструктивизмот во XX век постанува непостоечка, кај новите реалисти останува да е верување во творечката сила на човекот инсталирана

од Бог како „Божји ген“ (The God gene), со здрава „Екологија на душата“, со одново очовечена биоетика во сè, вклучувајќи ја и литературата, хуманите и техничките науки.

Авторот

Марија Емилија Кукубајска,

мајка и на Емилија

Користена литература

- Declaration of Helsinki, <http://www.fda.gov/oc/health/helsinki89.html>
- Fineberg, Joel, "Duties, Rights, and Claims", *American Philosophical Quarterly* 3, no. 2 (1966)
- Jonsen, Al, *The New Medicine and the Old Ethics*, Harvard University Press, Cambridge, 1992
- Kant, Immanuel, *The Metaphysical Principles of Virtue*, Bobbs-Merrill, Indianapolis, IN, 1964
- Kubaiska, Maria Emilia, *Ecology of the Macedonian Soul: Art-Po*, first editiona, publ. United Macedonian Diaspora, Washington D.C. 2009
- Kullberg, Kelly Monroe, *Finding God at Harvard: Spiritual Journeys of Thinking Christians*, Zondervan, 1997
- Levine, Mark, *Liberty and Tyranny*, Simon and Shuster, 2009
- Levin, Mark, *Ameritopia: The Unmaking of America*, Simon and Shuster, and Threshold editions, 2012
- Lyons, David, *The Forms and Limits of Utilitarianism*, Oxford University Press, Oxford, UK, 1965
- Macklin, Ruth, "Ethics and International Collaborative Research, Part I", *American Society for Bioethics and Humanities Exchange* 1, no. 2 (Spring 1997)
- McKibben, Bill, *Enough: Staying Human in an Engineered Age*, Times Books, New York, 2003
- Peele, Stanton, *The Disease of America: Addiction Treatment Out of Control*, Lexington Books, Lexington, MA, 1989
- Plato, *The Trial and Death of Socrates: Four Dialogues*, New York, Dover, 1992
- Rachels, James, *The Elements of Moral Philosophy*, 4th ed. McGraw-Hill, New York, 2003
- Sachs, Jeffrey, *The End of Poverty*, Penguin Books, NY, NY. 2005
- Singer, Peter, *One World: The Ethics of Globalization*, 2nd ed. Yale University Press, New Haven, CT, 2004
- Singer, Peter, *Re-Thinking Life and Death: The Collapse of our Traditional Ethics*, St. Martin's Griffin, New York, 1996
- Stevenson, Charles L. *Ethics and Language*, Yale University Press, New Haven, CT, 1944
- Tan, Amy, *Joy Luck Club*, Random House, 1994,
- Thomson, Judith Jarvis, *Rights, Restitution and Risks: Essays in Moral Theory*, ed. Willie Parent, Harvard University Press, Cambridge, MA, 1986
- Wysocki, Richard, "Some Scientists Say New Ethics May Damage NIH", *Wall Street Journal*, March 3, 2005

Додатни информации:**Др Марија Емилија Кукубајска, концепт „Екологија на душата“, презентира на:**

UMD 1st Global Conference, Washington D.C. 2009; UNESCO Bio-ethics conference in Israel, 2012; IJAS at Harvard Conference, 2012; North American-Macedonian cultural relations, International conference, UKIM, University Sts Kiril and Methodius Skopje, Ohrid, Macedonia, 2012; Russian-Macedonian international conference, UKIM, University Sts Kiril and Methodius Skopje, Ohrid, Macedonia, 2012; Los Angeles and Branson workshops and exhibits of Art-Po and moral messages in literature; U.S. Embassy Skopje, American Corner Stip, Macedonia, workshop 2012: In observance of April - National Poetry Month, special event: "Two American-Macedonian writers, Marija and Emilia Kukubajski: *Ethical values in literature - excerpts from the Ecology of the Soul*"; Virginia Hospital Center, Dialysis Center literary reading, Arlington, VA, USA, 2012; University Radio UGD FM, Stip, Macedonia, students of English language and literature, from the class of Dr. Marija Emilija Kukubajski: debate on *"Ecology of the soul – ethical messages in Shakespeare's works"*, 2011; University Library Goce Delchev, Book Fair opening, 2010; Panel discussion on bio-ethical traditional and revised standards: Marija-Emilija Kukubajski, PhD, (Macedonian-American writer-poet, educator & Fulbright alumna); Natalija Popzarieva, MA, Marija Krsteva, MA (teaching staff at American studies and English literature, School of Philology, UGD), Marijana Kroteva, MA (Inter-university cooperation coordinator, UGD), April 11th, 2012; 5th World Conference on Educational Sciences, 05-08 February 2013, Sapienza University of Rome, Italy: *Ethical messages in literature*, co-authors: Marija Emilija Kukubajski, PhD, Marija Krsteva, MA, 2013; Stip Cultural Summer, Штипско културно лето, јули, 2013; монодрама: *Две татковини – една љубов*, биоетика и фамилијарни вредности (Two Homelands – One Love), bioethics and family values; Marija Emilija Kukubajski, PhD, *Bioethics and poetry*, UNESCO conference on Bioethics, Naples, November, 2013

United Macedonian Diaspora, Global Conference 2009, Washington DC, UMD magazine p. 8-10

<http://www.umdiaspora.org/images/docs/UMDVoiceSummer2009.pdf>

- UNESCO Bioethics conference 2012m Israel: <http://www.ugd.edu.mk/index.php/mk/ugd/vesti/127-konferencija-unesko>

- IJAS at Harvard conference 2012

<http://www.ugd.edu.mk/index.php/mk/ugd/vesti/48-poseta>

- Aesthetics as ethics

<http://www.youtube.com/watch?v=00kccTRIWvA>

ON THE CULTURAL AND ARTISTIC CONTEXT IN THE MINI-ESSAYS

Prof. Viktor Lilchik, PhD

Director of Cultural Heritage Protection Administration, Skopje, Macedonia

Bioethics in poetry, both as a concept and as a book of poetic mini-essays, has been introduced in the Macedonian poetry for the first time by the author who became well known for her initial literary works that passionately follow innovative cultural and literary trends on international scale and for her creating her identity as original thinker that integrate classical and traditional with contemporary and scientific ideas in her works, while inventively experimenting with neologisms, Marija Emilija Kukubajska.

Her “Bioethics in Poetry” conveys messages acutely meaningful for the timing of their global theme: revision and relativism of ethical values in the culture of living and in the art of literary expression. Dr. Kukubajska inducts the literary potentials into a proactive role: engagement in promoting the human spiritual ecology and its protection from moral contamination. For forty years now the intellect of this ever contemporary poetess keeps inexorably cultivating her creed that ethical values in the human individual and societal culture contain imminent power to triumph over tragedy and destructiveness.

The profound awareness of the poetess observes variants of degenerative deformations in the contemporary socio-cultural habitat. Her reactions result into this visionary, exact, inspirational and inventive book, an epic, a series of short essays that present unique poetic qualifications. Her themes on bioethics and “ecology of the soul” range from children’s exploitation in human trafficking to ideological abuse as a *pollutant* in the movie, music and other industries that diffuse contamination with violence and intolerance for cultural and religious differences in the world. Kukubajska elects mutual respect for other convictions and creeds, therefore she expects reciprocal respect of the “others” towards the permanent aspects of the moral norms in traditional and Christian ethics.

Kukubajska’s book presents an artistic-cultural treatment of ecological issues contained in literary expression that offers a new perspective on levels and features of contaminated spiritual culture of mankind. Even in this manuscript the poetess, and university professor, does not remain a passive observer of the *culture wars* for moral integrity and identity of the constructive and positive thought. This form of activism is the poet’s mental, emotional and ethical response against degenerative trends in the culture of global living, information and communication, among the young generation in particular.

To Kukubajska’s, and other non-extremist observers, destructive mindsets and styles of expression impose a seriously grim phenomenon of our time, a developmental period that fascinates with astonishing achievements of the technological intelligence and yet it degenerates, with a radical devaluation, the spiritual culture of consumers of “cultural goods”. On impact those goods lose their validity, durable quality, and become degraded,

“not good”, cultural goods, as they acquired the property to massively desensitize the (consumer’s) reasoning about what is anti-ethical, harmful and unsustainable in regards to the human wellbeing.

The author, Kukubajska, is an American-Macedonian, contemporary-traditional thinker (teaches graduate courses in American and British literature, culture and civilization at the Goce Delcev University, Stip), who creates pro-active literary messages. In these messages, she initiates real, common-sense questions and offers literary-ethical, plausible answers to that particular fashion of ecological *contamination* and its decontamination, particularly in cases where other cultures on the planet allow the interpretation that this cultural, *spiritual contamination* has been imposed to them by the global influence of the “Western” civilization, *artistic and ideological dictatorship* to change the ethical structure of their, human psyche.

Engaging her artistry in using words, the poetess applies interdisciplinary methods and comparisons between world cultures and the Macedonian one, and between contemporary tendencies for *moral pollution* and the traditional tendency to prove its permanent nature wired into ethical genealogy of mankind. This is the foundation upon which the idea about understanding bioethics in Kukubajska’s poetry is built. This understanding upgrades the motivation and the need to reason and react on behalf of man’s spiritual, cultural ecology, in a parallel with those who prioritize the material ecology, the physical environment, the “non-alive” nature. The poet is aware that physical and spiritual laws in nature are interdependently maintaining the balance of existence.

Questions and viewpoints are used as individual poetic license for analysis and for possible solutions. They are Macedonian models of an exceptionally complex and multifaceted composition of the thought process. The messages in “Bioethics in poetry” are a uniquely successful literary-artistic and cultural *landmark* pointing to the cultivation of moral questions through literature. Those ecological-ethical questions are initiated by Kukubajska ever since her first two books (Timelessness and Undiscovery, 1974 and Carbon and Diamond, 1975), and continued by the English version published by UMD Washington D.C., 2009, and now by the Macedonian version published by EMARI Institute, Stip, 2013.

Macedonian, and world endeavors to respect and preserve the original identity of separate global entities, finds in Dr. Kukubajska’s literary achievements a true, original and brave *new defender of a Renewable “Renaissance” of Christian Tradition*, this time in the 21st century recycled, integrated yet organic, particular yet holistically applicable moral values, benefitting *cultures and creeds without borders*, certainly including those inquiring into the Pre-Christian, “Pagan” era, just as the atheist scientists exploring the Christian moral/spiritual *matrix of faith* in the human brain and into the human being in its entirety.

Her profound and sharp comparative experience results in respect for the *otherness within the whole comprised of various cultural-religious communities with different moral codes*, while at the same time defending and finding fascinations with the originality of the Christian ethical values, just like other beliefs do, within the universal human rights for self-

realizations in their particular culture, literature, religion and ethics, which Amy Tan, a right to difference that the Chinese-American writer was also pledging to prove. (Tan, 1989) . All in the name of the universal, non-discriminatory rights, tolerance and hope to stimulate human and professional *values without frontiers*.

ЗА КУЛТУРНИОТ И УМЕТНИЧКИОТ КОНТЕКСТ ВО МИНИ-ЕСЕИТЕ

Проф. Д-р Виктор Лилчиќ,

Директор на Управата за заштита на културното наследство на Македонија

Биоетика во поезијата, како концепт и како книга на поетски мини-есеи, за прв пат се воведува во македонската книжевна историја токму од авторот кој од самиот почеток на своето творештво е позната по активно следење на иновативни светски културолошки книжевни трендови и по креирање на свој идентитет како оригинален мислител кој интегрира класични и традиционални со современи и научни идеи во своите дела и по инвентивно експериментирање со неологизмите, Марија Емилија Кукубајска.

Нејзините пораки во книгата „Биоетика во поезијата“ се акутно значајни по тајмингот на нивната глобално актуелна тематика: ревизија и релативизирање на етичките вредности во културата на живеењето и во уметноста на книжевниот израз. Д-р Кукубајска ги внесува потенцијалите на книжевноста во проактивна улога: ангажирање во промоција на човековата духовна средина и нејзината заштита од морална контаминација. Интелектот на оваа секогаш современа поетеса веќе 40 години верно го култивира кредото дека етичките вредности во човековата индивидуална и општествена култура содржат иманентна моќ за триумф над трагедијата и деструктивноста. Со длабоко будна свест поетесата набљудува варијанти на дегенеративни деформации во современиот социо-културен хабитат. Нејзините реакции резултираат во оваа визионерска, егзактна, инспиративна и инвентивна книга, еп, серија од куси есеи со уникатни поетски квалификативи. Нејзините книжевни теми за биоетика и „екологија на душата“ се движат од експлоатација во трговија со деца до идеолошка злоупотреба како „загадувач“ во филмската, музичка и други индустрии кои дифузираат контаминација со насилство и нетолеранција кон културните и религиозни разлики во светот. Кукубајска е определена за взаемна почит кон другите убедувања и верувања, оттаму таа очекува реципроцитет во односот на „другите“ спрема трајните аспекти на моралните норми во традицијата и христијанската етика.

Книгата на Кукубајска претставува уметничко-културолошки третман на еколошките прашања содржани во книжевен израз кој нуди нова перспектива за нивото и особеностите на контаминираната духовна култура во човекот. И во овој ракопис поетесата и универзитетски истражувач не останува пасивен набљудувач на *културните војни* за морален интегритет и идентитет на конструктивната и позитивна мисла. Ваквиот активизам е поетовиот мисловен, емотивен и етички одговор против дегенеративните трендови во културата на глобално живеење, информирање и комуницирање, особено кај младата генерација.

Спрема Кукубајска како и други неекстремни набљудувачи, деструктивниот мисловен склоп и стил на изразување наметнува сериозно загрижувачки феномен на

нашето време, период на развој кој едновременно фасцинира со чудесни достигнувањата на технолошката интелигенција, но и дегенерира со радикалната девалвација во духовната култура на консументите на „културните добра“, *добра* чија валидност, трајност, квалитет се расипале и постанале „недобри“, кои попримале својства со својства што консументот масовно го десензитивизираат во расудувањето за она што е анти-етичко, штетно и неодржливо во однос на човековата добробит.

Авторот Кукубајска е американско-македонски, современо-традиционален мислител (предава американска и британска литература, култура и цивилизација на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип), која создава про-активни книжевни пораки. Со нив таа покренува реални, здраворазумски прашања и нуди книжевно-етички, можни одговори против тој вид еколошка *загаденост* и во прилог на нејзина деконтаминација, особено во случаи за кои други култури во светот си дозволуваат да мислат дека културолошката, *духовна загаденост* им е наметната со глобалното влијание на „западното“ цивилизациско, уметничко и идеолошко диктирање на промени во етичкиот склоп на нивната, човекова психа.

Ангажирајќи го својот уметнички збор поетесата се служи со интердисциплинарниот метод и споредба на светски култури со македонската и на современите тенденции кон *моралното загадување* со традиционалната тенденција да ја докажува својата трајна природа вградена во етичката генеалогичка на човештвото. Тоа е основата врз која се гради мислата за разбирање на биоетичките идеи низ поезијата на Кукубајска. Тоа разбирање ја надградува и мотивацијата и потребата да се размислува и делува кон заштита на човековата духовна, културна екологија, паралелно со оние кои даваат приоритет на материјалната екологија, на физичката средина, на условно „неживата“ природа. Поетот е свесен дека физичките и духовните закони во природата заемно ја одржуваат рамнотежата на постоењето.

Прашањата и ставовите се индивидуална поетска лиценца за анализа и за можни солүции. Тие се македонски примери на исклучително сложена и многузначна мисловна композиција. Пораките од „Биоетика во поезијата“ се ретко успешен книжевно-уметнички и културолошки *показател* за негување на морални прашања преку литературата. Тие еколошко-етички прашања Кукубајска ги покренува уште од своите први две книги („Временија и Неоткрит“, 1974 и „Јаглен и Дијамант“, 1975), за да продолжи и преку англиското издание на ОМД Вашингтон, 2009 година, а сега и преку македонското издание на ЕМАРИ Институтот, Штип, 2013 година.

Македонските и светски напори кон почитување и зачувување на оригиналниот идентитет на секој од посебните глобални ентитети, во книжевните постигнувања на Кукубајска, наоѓа верен, оригинален и храбар *бранител* на *Обновливата „Ренесанса“ на христијанската традицијата*, овој пат во XXI век преку рециклирање на интегрираните, а сепак органски, посебни, а сепак холистички применливи морални вредности, кои се од бенефит за *културите и верувањата без граници*, секако и во корист на истражување на пред-христијанската, „паганска“ ера,

како што и научниците атеисти ја истражуваат загатката на Христијанската морално/духовна *матрица на верата* низ функциите на човековиот мозок и на човековото битие како целина.

Нејзиното длабоко и остроумно споредбено искуство резултира во почитување на *другото* во *рамки на целината составена од различни културно-религиозни заедници со различни морални кодови*, додека едновременно таа го брани и наоѓа восхит во оригиналноста на христијанските етички вредности, што го прават и другите вери, во рамки на универзалните човекови права за докажување на сопственото во нивната посебна култура, литература, религија и етика, право да се биде различен, за чие докажување се залагаше и кинеско-американската писателка Еми Тен (Tan, 1989). Тоа претставува *професионарање* во прилог на сопствената самореализација во секоја култура, литература, религија и етика, што и Еми Тен се залагаше да го докаже (Tan, 1989). Сè во име на универзалните не-дискриминирачки права, толеранција и надеж да се стимулираат хуманите и професионални *вредности без граници*.

1.

THE TREE OF LIFE... NATURE IS BEHIND ITS ID-EAS,
NOT THE MAIN STREAM F-LOWS

With Love from Macedonia, with Faith in the longest Hope that the Tree of Life remains remembering the future of a proven pat while sailing through currencies of current Winds of War&Peace treaties untreatable changes. Yet in the last best hope we trust. This tortured Tree grows rings of reasons for its non-abandoned destiny seasons for rebirth-dance, for greeting the world, singing again: The Sun is my Life-ship, the Soild – my Love-planting plane. Goodness-Greatness comes upon my land. No merciless hand, no *vis major* or man-made catastrophe, or poisoned waters or sinister fires burn the root of my martyerd branches. My rebirth is knowing: there is healing in our hills, and God's legacy in our wills, water of pure-vision-wells breathing clear power forces that are riding and dividing patches of defenseless fences of our right to immunity. Our dity: serve, conserve, protect from Masters of Deception and their torn-adoes od unsustainable, devaued life systems.

1.

ДРВОТО НА ЖИВОТОТ: ПРИРОДАТА НА ИД-ЕАТА ЗА НЕГО,
А НЕ НИСКИТЕ ТЕКОВИ НА ГЛАВНИТЕ СТРУИ ОКОЛУ НЕГО

Со љубов од Македонија, со Верба, низ најдолгата Надеж
Дека дрвото на животот останува да се сеќава
На иднината на едно докажано минато
Додека весла низ струи на тековните ветрови на Војната и Мирот
Со договори кои не водат до до-говорливи промени.
Сепак веруваме ние во последната најдобра надеж.
Ова дрво намачено си ги расне прстените на свеста
За сопствените, ненапуштените судбински сезони,
На танцот на одново раѓање, поздрав до светот, одново пеејќи:
Сонцето ми е Брод на животот, Почвата – поле за садење на Љубовта,
Добрината-Величественост ќе се симнува над мојата земја. А не рака безмилосна,
Ниту виша сила или катастрофа од човек предизвикана
Ниту пак отруени води или зли пожари можат да ми изгорат измачени гранки.
Препородот мој знае: постои лековитост по нашите ридишта,
И Божје наследство во нашиот тестамент:
Вода од извори на јасни визији ни раѓа јасна моќ на летови над искривените
Гнезда – полни негативни сили, околу нас или оддалеку што јаваат и ни сечат
Ниви преку огради немоќни за одбрана на нашето право на имунитет.
Должноста наша продолжува: служи, зачувај, заштити
Од Мајсторите на Измамата и од нивните неодржливи торнада на раздорот...
Девалвирани животни системи.

2.

LITTLE RED RIDING HOOD AND HER FAMILY IN THE MALICE-LAND

We came, we saw they can not win: the elitists can not counter drugs
from neither over nor under the counter, won't cut crime – it feeds their rhyme,
won't cut welfare – it feeds their affairs, their irresponsible, inexperienced,
irreverend, irrational irritations with the nation, the nation that works to save
and not change civilizations. We are dreaming of saving the world from contamination
with pollution of the solution for "healthy soul in healthy body" ... in new lands,
dreaming of saving grandparents from old age, from illness and from isolation,
working for saving our family sun-circles of support.

Across oceans we whisper: until our offsprings return from searching curable,
durable peace crucified between the sound-dreams and the sick-screams
of the planet earth - all our heart's need is to sustain through the rain of their reigning *rule*: "
All yours is mine, including your life, Little Red Riding Hood!"

"All mine is yours", above sadness she smiles, replies, dreaming of family suns, embracing,
being embraced by family grace in grandeur of the tree of eternity.

Temporary only you bait the beast in yourself, you anti-malice Lupus Wolf!

2.

ЦРВЕНКАПА И НЕЈЗИНАТА ФАМИЛИЈА – ВО ЗЛОЗЕМЈАТА

Дојдовме, видовме, се браниме – Тие сепак не ќе победат: Елит-Истите не можат до крај да се спротивстават на лудите *лекови* што идат и на рецепти и нелегално и нема самите да си пресечат криминал зашто кога него го има тие си хранат рима и нема да пресечат социјална помош зашто таа им помага избори за нивно владеење, им потхранува неразумна, неодговорна, нескусна, или преискусна а беспочитна иритација на цела нација и на цел наводно *наднационален* свет.

А народот одсекогаш работел да стасува и спасува а не да менува цивилизации. Сонуваме да спасуваме светови од контаминација и полуција на секоја солуција која носи “здрава душа во здраво тело”... Во чисти почви сонуваме да спасуваме предци, сонуваме да спасуваме кругови на сонцето во дрвја на нашите фамилии кои не крепат – против болести, против отцепувања. Преку океани – и страшно шепотиме и разумно говориме: Се додека новите генерации не ни се (по)вратат во потрага по лековит, по траен мир, мир сега распнат меѓу здрави соништа и болни крикови на планетата Земја, дотогаш срцето треба да ни издржи низ поројни дождови од бездушни одредби:

“Се твое е мое, секако и животот твој, Мала Црвенкапо”.

Црвенака пак со насмевка над тагата:

“Се мое е и твое... секој сон за сонца на фамилијата, секој сон да прегрнувам, да бидам прегрната од милост, од своите, во величината на Дрвјата на Вечноста”? Само привремено си ја залажуваш Сверката во себе, Волку Лупус Ани-Малес!

3.

I HEAR MACEDONIA SINGING ...

HERBICIDING SIR SINISTER'S WEEDS

... We continue, waving the flag of God given freedom - through the wheat,
through the hay, through the fertile fields - giving thanks to the hard-core honesty
in our ways, giving thanks for the healthy cheeks of our children,
for the goodness of our Earth... Sacred is the obligation to Love you, Land of saints,
Land of death, to love you as I am loved by the Master of the Universe,
as God loves His citizens of this world (they know it or don't).

We sing to ward from the mess run by PressUre of unbridled media-plus-environment
deceptions. Orpheus sings through us to defeat the feet of sinister dictatorships
over our free lips. Freedom songs are not just for the privileged ones'
immediate gratification and for *polit-bureau stimulation* by sedation
of their sense and sensibility ability to protect from "polit-correct", indignant,
invalid marches of mass conductors in the factories of Sir Sinister Woods.

We sing laboring: We bring healthy, hearty points of view on the table
of bread and trust: to unite in cleaning the rust of polluted divisions in the vision,
in the sight of our still fertile freedom...

3.

ЈА СЛУШАМ, МАКЕДОНИЈА – ПЕЕ,
СЕ НИШТИ ТРОСКОТОТ НА СЕР СИНИСТЕР ЗЛО-БЕН

... Продолжуваме, вееме знаме од Бога дадено за слобода: низ житата, низ сеното,
Низ полиња плодни – благодариме за чесноста израсната по нашиот од, по пат
благодариме за здравите образи на нашите деца, за добрините на земјата ни. Света
е должноста да те љубам, Земјо на смртни маки, да те сакам како мене Господ
што ме сака, Господ-Дарот на Се-лената, како Господ Бог што ги сака на својот свет
граѓаните (го знаат тие тоа, но и не, се повеќе НЕ). Сепак, пееме, да се чуваме
од нереди нанесувани под прити-сок на нескротени, нескратени, експлозивни заблуди
што идат од средини на поткупените или несвесно заблудените, *астрални* мед-и-ум-
и...

Орфеј и натаму мирносно за нас свира да смири бури од расипани диктатури
што ни затвараат усти и ни ги прават пусти полињата и метрополите.

Песните на слободата не се само за привилегираните, за нивните *инстант*
задоволства

или стимул на полит-бироа со седатив против умот и разумот, против моќта за одбрана
од “полиТ-коректни”, срамни, бесмислени маршеви на масовни спроводници низ
фабриките на Сер Синистер Зло-Бен Шум. Пееме додека органски чисти - се трудимне
со мака и пот. Пееме и носиме здрав и суштински изглед на трpezата со леб и доверба:
за да се обединиме во чистење на рѓата во загадените поделби на визиите,
во очите на нашата сеуште плодна слобода...

4.

DON'T FORGET YOUR HOME-SWEET-HOME, YOUR DOME OF FAME

God is with you, Ohrid, oh...Get rid of history thieves from all sides and seasons. It is your duty on holy days and every day. High stories of cultural and agricultural history rise in your church walls, in St. Clemente's scrolls... Sages through the ages building stages for splendid spirits, for oldest fountains of letters, for youngest speed-boats, for culture competitions... to build you celebrate discoveries of recoveries of your future buried in your forcefully hidden past. Count your blessings, to amount what is yours: God's blessings for the celebration of your nation's c-odes. In blood, sweat and tears, I hear you singing in St. Wisdom's halls, thanking for the strength to clear the imposed fear from fierce foes: Help us honest hands and heArts to dig out olden boughs, to unmask the lies, to tear the false ties and fabrications of the foe- nations. Out of millennial graves, buried by "best enemies and by worst friends", on the window of time, at the open "chardaks" to compose new arias of peace through wisdom, strength through peace of the he-art.

4.

НЕ ЗАБОРАВАЈ СИ ДОМ, ТВОЈОТ СЛАДОК ДОМ - САЛА НА СЛАВАТА

Бог е со тебе, Охриде, Ох ... ослободи се од крадци на историјата од сите страни и сезони. Света должност тие е тоа, секојдневно. Височини од истории на културата, агрикултурата ... Растат во црковните твои сидини, во книги на светиот Климент... Низ милениуми умови Граделе с-цени на сјајна духовност, за најстари фонтани на словата, за најнови бродови на брзината, за духовни натпревари да подигаат, да слават откритија и иднина да спасат закопана во твоето насилно сокриено минато. Број си ги благословите, да собираш што е Твое: Божји благослови за славење на К-Одот на родот твој. Во крв, пот и солзи, те слушам: плачеш во салата на Мудроста, Света Софија, благодариш за силата да се справиш со Страв наметнат од насилни непријатели: "Помогнете чесни раце, срца на живите слики, Златни стрели да ископаме, лаги да одмаскираме, да раскинеме по-грешни врски и Заговори на непријателите. Над гробовите ископани од *најдобри непријатели и најлоши пријатели*, на прозорец на времето, на чардаци - отворено да составуваме нови а трајни Вистини за Мир низ Мудрост и Снага низ Мир во Уметноста на Срцето (*He-Art*).

5.

WEAVING OUR COMMON THREADS
AGAINST THREATS OF PREMATURE AGING OF TRUTH

Biljana - whitening destiny cloth by the Ohrid Lake – for you, my Macedonian girl, dowry to make, for your heritage heirs to bear witness of the finesse of your infinite fingerprints of glory-genes ... blamelessly to demonstrate how straight your faith in the flourishing future is, and why you chose brave chastity rings on transition from celebrating tradition to its health-oriented rendition to wise posterity. The king of kings is with you, be proud of modest rooms, they are cells of heaven. The wheels for honor-workers are hand-in-hand with best end-results in the history of labor. Threads of civilizations are made of the fiber of each nation's weavers of Good Faith. Yours are the sweetest suites to complete galaxies of golden rugs, clean-aired from alien star-dust and earth-bugs. Remember: you are the shareholders in cultural developmentc of genetic codes, inter-woven to protect from breaking the soul-chemical bonds between the sons of men and the Sun of God. In bio-social fiber – do obtain, maintain decontaminated mental, moral and material hygiene of the gin gene-thread despite all complexities and exposures to mig-rations.

5.

ТКАЕМЕ НАШИ ЗАЕДНИЧКИ НИШКИ:
ПРОТИВ ПРЕДВРЕМЕНО СТАРЕЕЊЕ НА ВИСТИНАТА

Биљана – белее платно на судбината, крај Охридско Езеро – за тебе, Македонско мое девојче – чеиз, за наследниците да сведочат за сложеноста на твоите трајни отисоци во гените на славата ... непорочно да покажуваат колку исправна ти е верата во цветна иднина и зошто одбра ти храбро да носиш прстени на честита биот-етика во транзицијата, се до нејзиното здраво-насочно пренесување до мудри предводници. Кралот на кралевите е со тебе, биди горда со скромните а чисти одаи, тие ќелии се клетки со небо исполнети.

Тркалата во раце на чесните нераздвојни водат до најдобрите крајни-трајни резултати Во историјата на создавањето. Конци на цивилизациите – изработени од ткајачите На Добра Верба кај секој народ. Твоите се најтопли одаи – галаксии од златни ќилими, Проветрени од безживотна, *туѓа* свездена прашина и инсекти од вир-туелни епрувети. Вие сте учесниците во културен развој на генетски кодови, двојно сплетени за заштита од земно кршење на нашите духо-хемиски соединенија – меѓу синовите на човештвото и Сонцето - Бог. Таму е и био-социјалната основа... стекнувајте ја, одржувајте деконтаминирана, неминирана ментална, морална, материјална ... хигиена на генетското предиво, и покрај сета сложеност и изложеност на миг-рации.

6.

OUR SCIENCE – SOUNDS, RESONATES INTO KEYS OF TACHYONS

We hear the sounds of the ancient ages bringing new hope for endangered stages of the right-hearts. These bio-protectants cure from vile pain in the brain of derailed haters of believers in the holiness of life. Yes, holy, as no science propells its flights higher than God's b-orders of bio-cosmic laws without secrets secreted from His Intellient com-position. To learn the keys of heaven's mysteries, we lovingly bow down our humble heads, cleared from vanity pride, and ready to catch the micro and macro waves of the holy tunes. We stoop to conquer the f-lights of the sacred Hearth of the Art of living. In loving faith only we might strike the right string of truth and become physicians worthy to partake in the composition of *opera seria*. Major and minor figures for ages figure how to bring paradise songs into darkest cravices of the inter-net vile, earthly talents how to get engaged in holy partnership with the matters and the energies of the "sky". On tachyon strings we are taped, above the speed of light. Dear deaf-hearts: take care of imperfections, resonate in relevant infinity, which, for now, are not allowed to believe in.

6.

НАШАТА НАУКАТА – ЗВУЧИ, УЧИ, РЕЗОНИРА ВО КЛУЧЕВИ НА ТАХИОНИТЕ

Слушаме звуци на стари времиња – нова надеж носат за загрозени фази на правите срца. Старите, никогаш неостарени заштитници на животот – лекуваат од зли болки во мислите на збеснетите завидливци кои не веруваат во светоста на животот. Светоста.

Од неа науката ниеден свој лет не може да го лансира повисоко од Божјата надреденост без да излачи тајни лакови од Неговата инфинитезимална интелигенција. Да научиме клучеви на небесните тајни – возљубено, понизно ние веднеме глава, исчистена од суетна гордост, подготвени да фатиме и микро и макро бранови од свети тонови.

Се веднеме за да победиме, со летови на Светото Срце во огништа на умеењето на живеењето. Со несуетна верба, само ние самите сме обдарени да погодуваме права жица на Вис(т)ината и лекувачи да постанеме заслужни да земеме **удел** во создавање на бесконечните серии сериозни **дела**.

Низ времињата и дурски и молски фигури истражуваат како да закопаат рајски песни во најтемни пукнатини на интернет смет како и како материјалистички таленти да се вклучат во светото партнерство на материите и енергиите на “небо”...

А сите сме снимани на тахионски ленти – над светлосни брзини.

Драги срца што не слушате: отстранувајте недостатоци за да не бидете невидливи остатоци, но да се одгласувате во соодветни вечности, иако, засега, во нив не се верува.

7.

BYPASSING THE DESTINY DANCE

A bio-ethics-social game diagnosis reads: Bypassing the plagued arteries of cultural connections between sharp sections and compart-mentalized “communismic”, ideo-seismic zones could result in catastrophic disasters of trans-dance proportions. A wise heart is just stating the history facts of its ailment: An anti-body in me is redoing my make-up, deconstructing my entire system: “What is Right is Wrong, what is White is Not”. I can hardly beat the odds against pressuring deceptions of unnatural issues incised in my state of being. Hold my heart, the Destiny Dance is helping the sacred heart against Salome’s chance to decapitate the Faith in Truth. Expand the soul-vessels of Righteous rhythms.

Find the heavenly herbs by healthy lakes, heal the lungs and tongues with solar waters, battle anti-order genes that spread Declarations of Dependence on deeper destruction.

They: screaming at psycho-physical laws, “No sacred ways or holy days”.

Diagnosis: New age derangement of planetary orders.

Rx: against diagnosis:

Flax - Back to Nature, to God, to Love – to Doves against Dragons

Those epitomizing irony, cynicism and despotic centralism.

7.

БАЛАС ВО ТАНЦОТ НА СУДБИНАТА

Во дијагнозата на една *био-етички-социјална* игра читаме: “Заобиколувајќи затнати артерии на културни врски меѓу остри делови и поделени комунизмички, идео-сеизмички зони – може катастрофи да се предизвикаат, загуби од транс-играни пропорции”. Мудротото срце укажува, предупредува на историски податоци за болеста: Некоје анти-тело агресивно во мене составот ми го преиначува и системот целосно ми го деконструира: “Што е Ис-Правно е По-Грешно, што е Бело не е... бело”. Друго анти-тело во кома ме турка. На крај на силите се справувам против лаги и испревртнености што притискаат со неприродни предмети подметнати во моето битие. О, држи ме срце, танцот на судбината секогаш зарем не им помага на светите светови во нас, против можноста Салома да обезглави верници во Вистината. Чеда добри, проширете духовни садови со исправни ритмови, скали, контрапунктии мелодии за лек. Во вашиот просветлен век ваши се ветените небесните тревки покрај езера здрави, со соларни води да лечите и гради и говор, да се борите со оние гени кои носат дегенеративни промени и нудат Декларации на Зависност од подлабоки системски уништувања во обединетиот систем на екологијата на душата. Промените вриштат за сопствено право на искри-вување на психо-физички законитости: “Не постојат свети начини, ни свети зачини, ниту свети денови кај нас”. Дијагноза: Ново-добско растурање на планетарни редови во пост-модер-низа-ммм. Рецепт против таа дијагноза: Раздвижи се – назад кон Природата, кон Бог, кон чистината на Убавината на Добрината, кон Гулабите ... не кон Г-Ламјите на ирониите, цинизмот, деспотизмот централно што тиранизира.

8.

THE JOY OF BEING OLD AND UP-RIGHT STRAIGHT IN THE HOLY-SOUL JOY

What a splendid sweetness, what a healing history of the people's spirit
keeps the sanity of humanity here! In these Macedonian monastery rooms
clean as heavens angels' chambers, cleansed from destructive debris and moral hazards,
shining with giving and forgiving hearts, away from demon-rats in sinister woods,
away from corrupting chaos and from urban ban on clear reasoning:
I thank you grandpa: for climbing the mountains to bring me to the sacred keepers
of my people's faith in finding pieces of peace released from your solid-rock-foundations,
from our heritage formations of walls of aim: righteous fame through time.
I rise from floor to floor to score more "sights of the sacredness of life, to confirm:
I stand on ancestral grounds, to prepare for humble, holy, bold walks
to the Master's courts, to holy-homes - our solemn hearts, to preserve
the Creator's Glory in the choice within ourselves, genuinely, earnestly,
unconditionally to be better human beings, jewels of our nation,
crowns of our generation –
not hostages of *terrific terrible pauperization* of the *holy-soul* joy,
joy that surpasses happiness, built in the matter of the energy.

8.

РАДОСТА ДА СЕ БИДЕ СТАР А ИСПРАВЕН ПРЕД СВЕТАТА ДУША

Каква сјајна сладост, каква лековите историја на народен дух овде ја чува разумноста на човечноста. Македонски манастирски соби чисти, простори на небесни ангели, прочистени од секаков нарушувачки отпад и неетички хазардества – со дарежливи и проштални срца светат, далеку од демо(н)кратите од злите шуми, далеку од хаосот што корумпира со забрани тоталитарни против јасно размислување нишанети, недопирни, непроверливи иако постојано неверливи меѓу народот.

Благодарам, дедо мој, што се искачуваше по ридови, да ме носиш кај светите чувари на верата на народот мој – сеуште да наоѓам парчиња мир ослободени од темели на цврстите карпи, од формација на наследството на нашата нација – сидови на целта: со време да постигнеме праведна слава.

Од кат до кат се качувам да погодувам повеќе
“глетки од светоста на животот”, да потврдувам:

Стојам на прадедовска почва, да се подготвам за понизно а храбро, свето влегување во дворецот на Господарот, во свети домови, срца наши возвишени - Слава на Создавачот да зачуваме преку изборот во самите нас вграден: чисто, чесно, безусловно да бидеме подобри суштества, жив накит на нашиот народ, круни на генерацијата – а не да постанеме заложници на ужасно страшно осиромашување на радоста од светиот дух вградена во материјата низ енергијата.

9.

NO FEAR OF FLYING IN THE HOLY-WOODS.
FEAR THE F-LYING MAD COWS OF LEFTLANDIA

From Toshe Proevski's solemn love of land to the Hollywood Bowl band of John Williams, you can chose: not to lose yourselves in anti-you observatories, or you can sell your soul to flashy flash oratories, merchants' of snake oil, or media forces mashing the brave brains either in "moderate" blanders of pro-re-gressives, to pour them into dark-club-rains to drink acid b-rains and to drain dreams of higher building beams. Children of the only God - it is your time to chose: to climb above anti-solar crimes. For your honor roles in history, your Angel-Land is given to you: to keep and protect from crisis "creators" that compel a change to nowhere. Children of the Holy-Woods, create the culture results intended for firm fermented divine vines for prosperity designs, for posterity endowed to give from the self, selflessly - to quard against anti-social mercenaries. Opposite from the "Planet of the R-Ape Lies", your Holy Wood holds the safe control of the sound soul. In the Lie-Land: green monsters teach witchcraft in un-peace, spread fear against the Last Best Hope in Godland.

9.

НЕМАЈ СТРАВ ОД ЛЕТАЊЕ ВО СВЕТИТЕ ШУМИ,
НО ОД ЛУДИ КРАВИ ВО ЛЕФТЛАНДИЈА

Од возвишена љубов за својата земја, како љубовта на Еми, или на Проевски Тоше,
До концертна филмска музика, Џон Вилијамс во Холивуд Бол ... ти самиот избор имаш:
да не се губиш во анти-сопствени опсерватории или да продадеш душа
за блескави телесни ора-ториуми кај трговци на змиско млеко,
меѓу војни медиумски – умови што растураат дури и во наводно умерени
блендирања/миксирања на про(ре)гресивните, за да налеваш во празни глави
во темни клубови – отровни пијалоци од ацидни врнежи кои сушат соништа
за градби на зраци и краци да се извишат над дупките. Деца на Богот единствен –
крајно време ви е: надминете анти-сончеви Ба(ха)налности/Криминалности.
Во име на честа на вашата/наша историја, Ангелска земја ви е дадена –
да ја чувате и заштитувате од “создавачи” на кризи што изнасилуваат
промени што водат во слепи патишта.

Деца на светите шуми, создавајте добра културни, наменети за мокна
ферментација на божествени вина, за консумација на просперитетни дизајни –
дарови од себе што се пренесуваат за наследство несебично – тоа ќе стражари
против платени противници на на-родот. Спротивно на “Планетата на мајмунски
силувачки лаги”, твојата Света Шума ја држи безбедна контрола на здрава душа.
А во Лаго-земјата и натаму ќе се множат Чудовишта Зелени,
и ќе учат на вештерски магии, во беспросторност ќе се сместуваат
и стравотии ќе вирусираат во Годланд, земјата на *Последната Добра Надеж*.

10.

PRECIOUS MOMENTS AT GRANDPA'S LAND

Oh, how safe it is here, how cuddly in these fields we are.

Come, let us adore the core of the crown of our hearts, the field full of bliss,
of family hugs and kisses after hardest honest harvest, before going
to the sunny homes of our homelands. Let's fly, mommy, help me daddy.

I'd love to see the silence of creation, hear the peace, softly touch the cradles
of the flower-stars, ask them to dances on my wedding with Divine Vine.

I'd love to sleep in soft-soul cottages of the solemn sunny heart,
above sterile satellites, outside soul-less space ships...

Where there is the Sun there is the e-state of the most precious moments of Light,
there is the Museum of the *LyceUm*, the face and the essence of space and time
Endlessness, of our living perfection, our absolute affection for the Ideal Love...

My images come from science proven cosmic cords, from sinless angel-cores,
from sacred air-strings, and my Faith in Perfection is not the problem for Freedom,
but a Way to its Solution.

10.

СЛАТКИ МИГОВИ ПО ПОЛИЊАТА НА ДЕДО МИ

Ох, како спокојно е овде, колку топло се внедруваме во полињава.
Дојди, да ја славиме суштината на светлината од срцето на земјата,
од нивата со блаженства полна, со преградки и бакнежи после најтешки,
честити, чесни жетви во нашата фамилија, пред да се повлечеме
во сончеви домови на нашата земја татковинска, небесна. Ајде, мајче
да си летнеме, помогни ми тато... Толку сакам да ја видам тишината
на создавањето на светот, мирот да го чујам и меко да ги допрам
колевките на цветните ѕвезди, нив да ги поканам да танцуваат
на моето венчавање со Небесната Лоза. Во колиби мекодушни
вгнездени во свечено сончево срце – сакам да спијам,
над стерилни сателити, надвор од семирски бродови без душа...
Каде е Сонцето и состојбата на Светлината е - со сите
најскапоцени моменти по нашиот пат, таму е Музе-умот на Лице-умот,
лицето и суштината на времето и просторот без крај
на нашето животворно усовршување, нашето целосно посветување
на Идеа-лна Љ-убов и Убавина. И на моите слики им доаѓа инспирација
од науката која докажува за вселенските струни од безгрешни
англески круни што зрачат, од света вселенска музика.
Мојата Вера во Совршенство не е проблемот за сушни души,
туку патот за негово решавање.

11.

DESTINATION

Destination: a civilization nesting Innocence and Experience to unite eagles and lions and doves - to live the harmony-dream in the middle of *host-ille* surrounding hegemony stream of conscience-less mess. Never resting, brave-heart protesting the pests of the r-egg-ion, this land is alive with the sound of glory from eons, with the beat of soldiers for truth. Envied, buried, hurt by vulgar volcanic disruptions forever hungry for its fertile hearts grown from its healthy earth, this pen-insular land's holy hope is built on rocks that keep the art that fed the heart of the euro-generations. Its dream does not die: to have God's eye upon good-natured spectacles of splendor and caves of fresh candor. After all wars - nothing is confusing for the ones fusing with the Lord's exhibit of the Universe in the sacred hearts. This land of lakes is versed to converse about the ecology of the soul's Way, Light and Truth: we are limited to understand the mystery of the art of the Universe hearth, yet we are unlimited to *p-art-icipate* in God's galleries in us and beyond.

11.

ДЕСТИНАЦИЈА

Дестинација: цивилизација која прави мрежа од Искуство и Невиност – која спојува и орли и лавови и гулаби, за да оживува сонот за по-мирување среде зло-болни средини каде владее безредие на хегемонијата на *струјата на не-совеста*. Секогаш без почин, храброто Срце се опира на болести нафрлани кон наши ст-Рани. Оваа земја сепак нема да клони, живее во најретки но најдобри војници за вистината, со звук на славата од еони они што ја носат. И завидуваа, ја закопуваа, раскинуваа вулгарни вулкански пукнатини, ја изгладнуваа без нејзината житна срцевина развиена од здравата почва – оваа земја полуостровска на света надеж сепак продолжува да се оддолжува зашто е насадена на карпа што го чува умењето како да се храни срцето и со евро-генерации и со сите други старо-нови формации и информации за таквите. Сонот на оваа земја не и умира: Божјето око ги гледа нејзините сјајни пештери и пејсажи што чуваат свежа историска искреност. После сите војувања – ништо не им е непознато на нејзините, на тие што се обединети во Божјата изложба “Универз-ум во светото срце”. Оваа земја на езерата, знае да раскажува за екологијата на душевниот Пат, Светлина и Вистина: Иако не ни е дадено да разбереме тајни за огништето на вселената, сепак сме неограничени да учествуваме во Галериите На Господ во нас и над нас.

12.

ECOLOGY OF THE SOUL-FOOD SERVED IN FOUR OBJECT-IVES
PICTURE OF THE WOR-L-D

Four object on the shelf, four corners of the world of what is
lasting and not transitory: CREDIBILITY, COHESSION,
CONFIDENCE, CONSISTENCE – four corner-stones of eons concerned.
Grandma's pan for Kochanski rice: salty and sweet soul-food for the *family* joy,
by "oro"-dance rounded. Grandpa's scroll: hall of aim page, *faithfully* feeding me
with miracle-chance. My books: calling - climb from here to eternity and back
to you, mama of mine... your heart: land of mine, center of the universe
versed by God's glory. Our Easter candle: goodness resurrections to endless
light-years perfection. Dearest child, you, wearing the earth on your fragile
shoulders, view these works as a humble token of your people's resolve
to evolve the Fruit of the Spirit into plain truth, in organic, soul-food,
never to decay on your way to the habitat of Love, Joy, Peace, Patience,
Goodness, Kindness, Gentleness, Faithfulness and Self-control...
Bon voyage to encoding their DNAs inside you, and outside –
in the global hunger for purified ECOLOGY OF THE SOUL.

12.

ЕКОЛОГИЈА НА ДУШЕВНАТА ХРАНА
СЕРВИРАНА ВО ЧЕТИРИ ОБЈЕКТИ-ВНИ СЛИКИ НА СВЕТОТ

Четири предмети изложени, четири страни на светот,
осмислени со истрајна неминливост: КРЕДИБИЛИТЕТ, КОХЕЗИЈА, КОНЗИСТЕНЦИЈА И
ДОВЕРЛИВОСТ – четири темели одговорни
за љубовта моја независна од помодарство:
Зготвена од баба ми, тавата Кочански ориз, и солена и блага
душевна храна за домашна радост со ореол на орото обиколена.
Записите на дедо ми: страници во сала на славата домашна,
верно ме хранат со можности за чуда во моето здравје.
Книгите во мојата библиотека: идеи искачени од овде до вечноста и назад,
до тебе, мајче моја... Срцето твое – мое живеалиште, и центар на вселената
населена со слава Божја.
И нашата Велигденска свеќа: воскрес на добрините за бескрајно усовршување
низ светлосни години.
Дете најдраго, ти што ја носиш земјата на твоите кревки плеќи,
гледај ги овие изработки како скроман знак за одлучноста
на твојот народ - да ги развива Плодовите на Духот во јасна вистина,
во органска храна за душата што никогаш нема да се расипе
по твојот пат до хабитат на Љубов, Мир, Добрина,
Љубезност, Милосрдие, Верност и Воздржаност...
Чедо мое, среќен пат кон декодирање на ДНК молекулите
во тебе и наоколу – во глобалната глад за прочистена Екологија на Душата.

13.

ATTACKING THE ATTACKER:

THE AGING FREE RADICAL MITOCHONDRIA NOW IN POWER

Endowed by God, and by people's faith, St. George's innate justice rode
to defend the road of peace from fanaticized size and scope of the error
of the red-green-white-black error-terror of Lawless Rules.
The Dragon slayer should no more be afraid to be right
when the wrong is wrong and all along against the right.
Night over placid plains was falling when the SunLand Love
on the other side of the Milky Lake was rising for the Little Mermaid's Hope
to ascend to the Land of her healthy end. Meanwhile, Sir Sinister DrAgony
was spewing black-hole agony decrees. His mission: extinguish values,
cut art-joy! Sir Sinister's Satanman goes on seducing utopian rights
in shameles, fame-full pool of robbery "knights", digging unholy holes
for loses of material and mental property...
"Granny D. – come with me, to church. Outside Anti-saints *install*
freedom as absence of order and *enroll in political packaging*
but not in principles of the universe".
Oh, Sunny-wings if I could grow above radical desecration
of historic nations of faith in healthy freedom,
turmeric to find for the new Joan of Art!?

13.

ДА СЕ НАПАДНЕ НАПАЃАЧОТ:

СОЗРЕАНИОТ ВЛЕДЕЕЧКИ СЛОБОДЕН РАДИКАЛ/МИТОХОНДРИА

Завладеан, несовладан е радикалот што напаѓа тело/дело на историјата на здравјето. Но, надарени од Бог, и со вербата на народот, вродената правда на Св. Ѓорѓи одјава - патот на мирот да го брани од фанатизирана величина на по-грешноста на црвено-зелено-бело-црниот т-ерор на Безаконските Владеења. Праведниот, потребниот ослободител, убиец на Ламјата не треба веќе да се прашува дали праведноста ќе му ја признаат, зашто јасно е веќе: што е по-грешно по-грешно е, и постојана неговата искривеност е против правото, праведното. Паѓаше ноќ над рамнини спокојни кога Љубовта од Сончевата Земја од другата страна на Млечното езеро изгреваше за надежта на Малата Сирена да ја крене кон здрави краишта. А за тоа време, Сер Синистер Др-Агон исфрлаше агонизирани декрети од црните дупки. Мисијата негова: да ги изгасне вредностите, да ја сосече уметноста на радоста. И понатаму Сер Синистер со својот Сатанмен заведуваат со право на нивниот утопизам, по бесрамен базен на славата полн со "витези" на грабежот, излегуваат и копаат дупки, обесчестуваат земја и народ - закопуваат и материјална и ментална сопственост на свесниот чо-век ...

"Бајче Д. – дојди со мене, во црква. Надвор анти-светци владеат, инсталираат слобода како отсуство на ред (а не слобода како присуство на редот и мирот), *се запишуваат во полит. пакети* но никако и во принципи на универзумот".

Ох, сончеви крилја камо да израснам и над тоа радикално скрнавеење на историското во народите, на нивната вера во здрава слобода, да пронајдам лековито цвеќе за измамената и погубена Јованка од Орлеан, за дочек на новата нејзина војвотка против непријателот на имунитетот во светот на се, и на се во светот.

14.

SAINTS AND ENVY-RONG-MENTAL MESS IN THE HUMAN HABITAT

Thank you God for habituating in the habitat of your humanity:
proactively to protect principles and core values of our gift from you,
our Good Earth. Persecuted under false gods: man-made, state-made,
hate-made gods – this land is still fed by you, lead through silent saints –
not to follow concoction-soups poisoning the *soul-ecology*.
Father of the Universe, help us dine from the fruit of the spirit,
and stay away from pro-motors of the false force! Help us learn to discern
your reasons to be right when deceptive recipes are serving
“secrets of attraction to the self-made-deities of affection,
of self-pleasing action, of anti-god sc-rolls”.
Our fathers’ foundations still guard from “false-happiness success”
Based on Sir Sinister’s Big Brother chanting the oppressive,
aggressive propaganda: “New w-age minds and matter to be cleaned
from old cultures!” Give us peace and wisdom God, to resist the beast,
to help jobless victims of the radical envy(w)ron(g)mental mess.
Protect us from the cosmic lies of deceptive, or deceived, deceivers,
receivers & emitters of dark holes in their imagiNation.

14.

СВЕТЦИ И ЕКОЛОШКИ БЕЗРЕДИЈА ВО ЧОВЕКОВИОТ ХАБИТАТ

Боже, ти благодарам што сепак населуваш и ваков хабитат
на луѓето од тебе створени но во твои непријатели претворени
со помош на слободните радикали: Проактивно да се заштитиуваат
принципите и вредностите на нашата Добра Земја - суштински дар
од тебе за нас. Оваа земјата, измачувана од лажни богови –
тие - човекова измислица, државна измислица, богови создадени
од омраза... оваа земја ти ја храниш, преку неми светци,
за да не бара маѓесни супи што ја трујат *екологијата на душата*.
Татко на Вселената, помогни ни, да се одржуваме од плодовите на духот
и да се чуваме настрана од про-моторите на лажната сила!
Да изучуваме да разсудуваме причини за прав избор кога заводливи
рецептури се служат како “тајно привлекување кон само-обожување,
само-изживување, и против-божно запишување на улогите.
Основите на нашите прататковци сеуште не чуваат
од “успехот на лажната среќа” отпочната од Големиот Брат
на Сер Синистер кој прокламира преку милитантни *медитации*
своја опресивна, агресивна пропаганда:
“Ново-добски умови и нешта да бидат
(робски) испрани од старите култури нивни!”
Боже, дај ни мир и мудрост, да се спротивставиме на сверката,
да помагаме невработени жртви на радикално погрешните
еколошки безредија. Заштити не од лаги што заземаат космички
пропорции кај лажните или прелажаните заводници, приматели
и емитувачи на црни дупки во нивната замаглена, затруена имаги-нација.

15.

OURS ARE NOT HORSES OF DECEPTION, BUT ANTI-OXIDANT
RECEPTIONS AGAINST DEATH

Children of Goodness schools we take to Inter-Balkan competitions
for ignitions of the inter-cultural reality and imagination.
Angel-E riding, flying on the horse of eternity is leading them
from pure heart-of-gold flames to pure facts-and-logic wisdom games.
Greater in grace and knowledge than Balkina, the mother of Menelik,
the Queen of Sheba and more loving, more caring and candid than any
Snow-white, than any Cinderella in the eyes of their white-horse prince
of Truly-Wood, this Angel-land child, this sister, mother, heavenly bride...
does not hide that she is the lioness wounded by every kind of pollutants.
In grand pictures, world editions she renditions reality, empowers fidelity
to the Love for Wisdom-Peace: above cunning fields of class-clan-wars,
brand-wars, bank-wars, blood-wars, peaceless-wars... searching
for cure against D-Evil Prince of Peace (born and sworn to debase her
and erase the place that became the envy of the criminals on the road
to pro-gress... Her F-Lights are the answer to the planetary-life quiz:
magestic miracles of cure or free-radical monstrosities.

15.

НАШИТЕ НЕ СЕ ТРОЈАНСКИ КОЊИ,
ТУКУ АНТИ-ОКСИДАНТИ ПРОТИВ УГИНУВАЊЕ

Поради мене ќе бидете омразени на земјата, тие што ќе истраете
ќе бидете спасени. Деца од школи на Добрината, ве носиме
на интер-Балкански натпревари во осветлување на интер-културни
реалности и имажинации. Ангели/електронски јавачи на коњот на светлината
ве прекалуваат со огнови од чисто златно срце до игри на надмудрување
со чисти факти и разум здрав. А ова дете од земја Ангелска – поголема мудрост
и милост има и од Балкина, мајката на Менелик, Кралицата од Саба –
повеќе љубов и грижа и искреност има и од Снежана од бајките и од Пепелашки
во очите на нивните принцези на бели коњи од Верната Шума.
Детето од Ангелска земја – сестра е, и мајка, и небесна невеста... и не крие таа,
лавицата дека е ранувана од секој вид отрови а сепак издржува над секоја прогноза.
Во голем план и во светски едигии носи таа реалност, оцврстува истрајност
во Љубовта за Мудар Мир: Неконта-минирано од лукави полиња
на класно-клановски војни, војни на брендови, војни крвави, војни немироносни –
светото дете бара лек против Лажан Принц на Мирот (роден и заколнат да го одвои
детето од базата а за свои потреби да избрише податоци за местото негово
завидувано од криминалците на истиот лев пат до про-ре-гресот...
Летот на Свет(л)ото дете е одговор на живиот планетарен квиз:
за победа на лекувањето низ чуда величествени или за слободни радикали
со монструозни промени. Точниот одговор триумфира:
детето на светлината одлетува во ви(с)тината, а лагата во темнината.

16.

SIR SINISTER AND DONNA DESNA IN DUAL-ITIES:
BAD AND GOOD RADICALS IN FIGHT

Once upon a Timelessness: Sir Sinister vile and vain terrains strangled
the song of Donna Desna?! But only God is forever.

Contaminated, compromised cells of the sinister wells are never forever.

Keep the sacred songs, my sons: fight to purify the reparable mind-eye,
to free from harmful radicals the dirty media of Sir Sinister's Well-Hell
in the state of *terra terrora*. Keep believing, achieving, defending life-energy, my son:
Love is God is Love.

Sir Sinister depletes oxygen, inebriated for "pro-Pagan-da" wars,
insanely reduces healthy rains in Donna Desna's sane domains.

Keep believing in the Lord's not in Sir Sinister's political false correctness
and metastasis of his metaphors. Anti-Saints twist and tear truth apart
between takers and makers: blessing the coveting, cursing the blessing.

Keep the cultures of freedom - to be not in vain, to have no more lands lost,
hands and hearts tied up - in mutant germs' changing-chains.

Ancestors beheaded, children blinded, poisoned, robbed.

Enough, sons! God protects His heavenly Eden on earth:
the equality of opportunities, not equality of the outcome.

16.

СЕР СИНИСТЕР И ДОНА ДЕСНА ВО ДУЕЛ:
ДОБРИТЕ И ЛОШИ РАДИКАЛИ СЕ СУДИРААТ

Некогаш во некое Безвременско време: Бесмислено лошите земјишта на Сер Синистер ја задавиле песната на Дона Десна!? Но Бог е секогаш за секогаш. А не се контаминираниите, компромитирани ќелии на злите извори. Негувајте свети песни, синови мои. Борете се: умствениот вид да прочистувате, тој се поправа – кај покајниците... Борете се, ослободувајте од штетни радикали загадени медиуми во пеколот на Сер Синистер лоцирани, во земна *terra terrora*. Продолжи синко, да веруваш - да развиваш енергија живот што лачи: Љубовта е Бог, Бог е Љубов. Сер Синистер ни го одзема кислородот, испијанет од пропаганди за про-пагански војни, излудено ни редуцира здрави дождови во домени на Дона Десна. Продолжете, верувајте во Божјата, не во лажната политичка коректност на Сер Синистер и не во метастазите на неговите мета-фори. Убијци на светите луѓе извртуваат и распарчуваат вистини меѓу создавачите и одземачите: оправдуваат завидливост и проколнуваат благослови... Чувајте ги културите на слободат – слободата да не биде попушта, за повеќе да нема изгубени земји, ниту раце и срца заробени во ланци на промени предизвикани од бактерии што мутираат. Претци обезглавени, ослепени деца, отруени, ограбени... Доста е, синови! Уверете се! Бог сепак го заштитува нашиот/негов небесен рај на земјата: со еднакво право на можности за создавање но не и со еднакво право над создаденото.

17.

ECHO SOUNDS SURROUND ALL ECOLOGY
OF THE SOUL, MATTER, ENERGY, SPEED

... **Our father who are in heaven** (and on earth, as you are All-in-all),
holy be your name (as there is nothing holy to imagine, nothing holy to touch
except all-you-created for us), **your kingdom come** (although it is here
but most people are not near it), **your will be done** (as no one's will is perfect)
on earth as it is in heaven (as the world on earth is anti-you, and the world
that the evil ones cannot know, cannot share with you).

Give us this day our daily bread (although you give us more than we
ever deserve), **and forgive our sins** (if we deserve, as our invisible errors are
a hidden terror for the soul) **as we forgive the others** (but do we?

If we do – shouldn't others sin no more, hate no more?),

and lead us not into temptations (because enticing is every slicing
of the earthly pie of the so called *pleasure*), **but deliver us from evil**
(as you allowed the evil to temporary test our lessons:
on life, love, goodness, greatness ... on You), **as yours is the kingdom**
(as all kingdoms and leaders are elected by you), **the power**
(in, and outside All), **and the glory - now and forever... Amen.**

17.

ЕХО ЗВУЦИТЕ ЈА ОБИКОЛУВААТ СЕТА ЕКОЛОГИЈА
НА ДУШАТА... МАТЕРИЈАТА, ЕНЕРГИЈАТА, БРЗИНАТА

Оче наш кој си на небото (и на земјата, зашто си Се во се),
да се свети името твое (зашто нема ништо свето за замислата,
ниту свето за допирот освен она Се ти што го создаде за нас),
да биде царството твое (иако тое е тука
но мнозинството не му се доближува), **да биде волјата твоја**
(зашто светот што го знаеме е против тебе,
а светот што не можат злобните да го знаат, светот твој –
не можат ни да го споделуваат.

Лебот наш насушен дај ни го денес (иако ни даваш
повеќе од што заслужуваме), **и прости ни ги гревовите** (ако заслужуваме,
зашто нашите скриени грешки се невидлив терор за душата),
како што им проштеваме на нашите должници (но и – дали
им простуваме? Ако да – нели треба тие да не грешат повеќе?),
и не воведи не во искушение (зашто намамјува секое парче
од земната пита, од така наречено *задоволство*),
но избави не од секое зло (како што намерно ти дозволи
злото привремено да не тестира во лекции:
за живот, љубов, добрина, величина – за Тебе,
зашто твое е и царството (во него сите други царства и
водачи од тебе се одбрани), **и силата** (во Се), **и славата** –
сега и засекогаш... Амин.

18.

FLOWERS, GRAVEYARDS, PAIN AND BRAIN EQUILIBRIUM
IN THE INTERNAL ENVIRONMENT

Homeland graveyards on the way to our other homes, in the High...
graveyards between homes, over oceans, across rivers we see, inevitably.
Billions of bones – proving: free-radical killers sickly emerge to purge
From innate balance the cells and the cities on the Shining Hills of our molecules.
Yet, there is food for the mind, to organize, to inhibit in our inner org...
so that the cancer-root activity takes back the language of healthy state-ments.
Yet, Sir Sinister suppresses Synergy effects, depresses the right diagnose.
There are potent properties with highest scores all across the world's vitality,
but secular abnormalities uproot Justice stages and produce weakened and
upset states of DNA-terrorists blocking the removal of fat/plaque.
Our Sun-Land sons then induce flow of ideas-and-items to deter degenerative
failures in unstable organs. Yet Sin-D'Bands remove health and wealth
instead of waste. That is why without you, sun of healing, sun of love,
cures into illness turn, poppies' healthy seeds into drug-disaster-killing-fields.
With you, *inner peace&joy*, bread is breeding and sustaining health to the bones.

18.

ЦВЕЌЕ, ГРОБИШТА, БОЛКА И УМСТВЕН ЕКВИЛИБРИУМ
ВО ВНАТРЕШНАТА СРЕДИНА

Гробишта во татковината – по пат кон другиот наш дом, кон Вис(т)ината ...
неизбежно гробници гледаме помеѓу домовите, океаните, реките...
Милијарди коски - докажуваат: слободните радикали – убијци, нездрави
се јавуваат да ништат внатрешна рамнотежа во ќелиите, моле-кулите,
градовите на Светли Ридови. Да, постои храна умствена - да организира,
инхибира во нашата внатрешна орган-изација: активности на канцер-коренот,
да го обнови лексиконот на здравата состојба. Но, Сер Синистер ги супресира
ефектите од Синергијата, ја депресира екзактната дијагноза. Постојат моќни својства
со снага повисока од сета виталност на светот, а сепак секуларните абнормалности
ги прават прав и пепел корените на Прав-дата и создаваат состојба на слабост
и неред кога ДНК-тероризмот почнува со блокирање на нормалното отстранување
на опструкции во крвните садови. Синовите на нашата Сончева Земја тогаш
индуцираат теченија на идеи и субстанции – за да спречат дегенеративни неуспеси
поради нестабилните органи. Но, од друга страна Грешките во системот
продолжуваат да отстрануваат здравје и богатства, наместо отпад од органите.
Затоа, без тебе ако сме, сонце на здравјето, сонце на љубовта – лекувањето
се претвора во заболување, а здравото семе од афионот се насочува во убиствени
полиња и катастрофи на дрогирањето. Со тебе, нашиот внатрешен *мир и радост*,
лебот здравје во коските носи, и одржува.

19.

CHAR-ACTERS OF JOKERS AROUND
WOR-L-D ST-AGES

Some jokers form norms by de-forming ID-eas of positivity, objectivity.
Faster than ever - they gear to fear, smear, grind to pieces: masterpieces of God's
and of people's greatness. The structure of the wor-l-d collapses
in their addiction to deadly jokes and suffocating yokes. Jokers erode stable
stages, ab-using comedies - remedies in D'evil acts, pushing to permanent deficit
of eco-reality. They laugh at crisis they contributed to, and grow spending
clean environmental optimism, ending the lexicon of cultivation of reliable relation.
Important for importing left-over pieces of souls fallen by their fault,
their stores store stories of f-action-packed media wars against stability doors
leading to durable goods. They keep "creating" destruction-based de-constructions
in comedies of t-errors. Masters of Deception (enter)taining para-diced hell,
they form norms against Super-men conserved in positive-protagonist protection.
These *Antagonistas* keep debasing, not debating, not delineating Right from Wrong,
just baiting with rotten, arrogant f-lies, hoping inborn whale's intelligence
to turn into decomposed sea-weeeed.

19.

КАРАКТЕРИТЕ НА ЦОКЕРИТЕ ПО СВЕТСКИТЕ С-ЦЕНИ

Некои цокери формираат/нормираат деформирање на Идеи на позитивноста и објективноста. Се побрзо галопираат тие – да застрашат, нарушат, сомелат на парчиња: Ремек дела на Божјата и човекова величина. Структурите на светот колабираат во нивната зависност од смртоносни шеги и јамки на задушвање. Тие е-род-ираат стабилни состојби, и изнасилуваат комедии како рецепти за опоравување од кризни и демонизирани активности кои наметнуваат постојан дефицит на еко-реалноста. На кризите кои ги создаваат се занимаваат со исмејување и со натамошно зголемување на трошоците на чистиот еколошки оптимизам, укинувајќи речници за култивација на одржливата релација. Значајни за импортирање на остатоци од паднатите души (гневот нивни што ги суши), приказните нивни полнат магазини со факти и акти спакувани од медиумите платени за војни против стабилен пристап кон трајните добра. Продолжуваат тие да “создаваат” деконструкции во комедии на т-ерор грешки засновани на рушење... Мајстори на Измамата, тие пеколни забави приредуваат – од нив да инспирираат уништување на Супермен иако и тој од нив беше во одреден период заштитен од позитивно толкување на стварноста. Овие Ант-Агонсти и понатаму газат и базата ја пазат/обучуваат со пара-лаги, без да разговараат, без да да дозволат определба за што е Права а што Крива линија во математиката на општествените сили, тие вршат беспопштедна рас-пределба на знаењето и на имањето, ловејќи со расипани, арогантни и лажни инсекти, убедувајќи се дека и вродената китова интелигенција ќе ја претворат во распадната морска трева.

20.

SUNNY TRUTH IN THE GALLERIES OF GOD

Joy to the day, to the sunrise of this magic May.
There is never sunset for the Light, the Way, the Truth of the Universe-Creator.
Macedonian made maidens and lads have seen and sensed
the "soul-and-soil defense" in their millenial quest - on land and beyond.
Joy to the just ones, just in remainig or departing the Hills of Homeland holiness.
We, the novel nomads know: De-part-ures from the mother-hearth never part us
from her heart. Above death and disappearance, above distance, difference,
indifference – this land's faith in its sun-crowned hills does heal our sunset sadness,
brings out the hidden Light for the new day celebration, for finding bread and truth,
there and among any nation, for plan-t-ing the plan-net earth with seeds ray-ning
from the living Star... The Sun, feeding our fertile minds and mouths with patience,
perseverance on the way to the aim, the name, the ID for now and eternity.
In the Galleris of God, the Sunny Truth shows secrets buried by foes.
Our Sun, painter of the History of Culture - unmasks the *task* of unjust wars.
Time tells: God is with us – Ema-nuel...

20.

СОНЧЕВА ВИСТИНА ВО ГАЛЕРИИТЕ НА ГОСПОД

Радост за тебе, за изгревот на овој магесен мај.
Залез нема никогаш за Светлината, За Патот, за Вистината
на Вселенскиот Творец. Девојките и момците од Македонски род
Извиделе, сфатиле што значи одбрана на душата и земјата –
во нивните милениуми на потрага по копнени и небесни галерии.
Радост за праведните, праведни што останале
и кога биде разделувани од Светоста на ридовите на татковината.
Знаеме ние, новите помади: Разделбата од мајчинско огниште
никогаш не не одвои од срцето нејзино.
И над смртта и исчезнувањето, над растојанија, над разлики, над бездушна
рамнодушност на светот – вербата во оваа земја останува, вербата
во своите врвови крунисани со Сонце - да ја лекува тагата на залезот,
и постојано да изнесува Светлина од градите – за прослава на новиот ден,
нашиот ден што носи и леб и вистина, без циркуски игри,
но со садници и семиња што врнат од свездата живородна: Сонце Умно
плодна нива што ни храни памет и исполнува усти на децата ни ...
со трпение и издржливост на патот кон целта: името, идентитето –
за сега и за секогаш. Во Галеријата на Господ и на човештвото негово –
Сончевата вистина да изложува вистини погребани од непријателите.
Сонцето наше – сликар на историјата на културата, ни ја суши раната
од неправедни војни. Времето по-кажува: Бог е со нас: Ема-Нуел.

21.

WITH ANTI-OXYDANT FUNCTIONS:

CHANGE THE CHANGES THAT DERANGE THE ACTS ...

Acts of naked truth, of individual freedom *Art not* antiquated ever!
Total-itarrian Act-ivities are being updated as we read, by the first-hand thirst
for being first in the op-land, no matter the burning, mortalizing pr-ice of betraying it.
Ancient acts of truthful tradition are not linear (yet they are to Sir Sinister:
Destroy and destroy only. The Good ones, on the other side, they are all-human
introduction of vibrant currencies of complex acts of the past –
cast in future role models. So, don't give up investing in their common sense
for defense of Oldfields, of Newmen breeds and of ever-valid anti-body systems
of value-needs, although Bad Cultures grow in system-treasures:
to inflame healthy g-lands. Facts of freedom acts are free-dome electing,
healthy-spirited, uncommonly common molecules, mastered to clean
the art-ery plaque. They are not artificially grown, not owned by *state-of-the-hate*,
but promote stable growth hormones. The StatuTe is a proven wise device, to see:
we must change the change if it goes out of the reality range and does derange
acts of liberty, throws people against people, articulates the art of mass-manipulation.

21.

ФУНКЦИЈА НА АНТИ-ОКСИДАНТИТЕ:
ДА ИЗМЕНАТ ПРОМЕНИ ШТО ГИ РУШАТ ДЕЈСТВИЈАТА

Дејствие на гола вистина, на лична слобода никогаш што не треба да заврши во антикварница. Тоталитарните Акти-вности се обновуваат во мигот додека пишуваме, кришум си спровираат акции – први да профитираат сега со земјата на Моќностите, по секоја цена предавство вршат, палат, усмртуваат. Древни дејствија на верната традиција не се еднозначни (но такви се за Сер Синистер со девизата; руши и само руши).

Добрите, од друга страна, се-човечно воведување се - во живородни текови на сложени дејствија од старите протагонисти во идни а доследно исти модели за вечни вредности. Затоа, вложувајте во здрав разум за одбрана на СтароПоле, на НовПород и на системот на анти тела кој не престанал да дејствува низ потребите од вредности, иако Лоши Култури раснат во системското предавство – за да воспалат жлезди на одбраната. Фактите за акти на слободата претставуваат необично обични молекули кои одбираат слобода на здравиот дух оспособени да чистат секој слој од лој во арт-ери-ите. Тие не се вештачи израснати, и не се во сопственост на систем-на-омразата... тие промовираат растење на стабилни хормони. Врховниот закон се докажа мудро средство кое гарантира дека: треба да ги смениме промените ако тие излегуваат од рамки на вистината и ако ги рушат делувањата на слободата – преку луѓе против луѓе, преку о(д)гласи за умеење на новата генерација да врши масовна манипулација.

22.

THE LAND REACHING FOR THE SUN...

THE SUN BLESSING ITS BRIGHT OFFSPRING OF LIFE

All the best dreams of mine spring in the land of no end, my Sun, my Land of Love, my past and future heart of the Art of Being Land of the Beautiful Goodness. Your placid eyes - mirror lakes springing from within your soul, guide the rays of your genes to unseen ways of the family gene of geniality. Living off of you, O, golden dish - serving life, on daily discs bringing soul-and-soil fruit, refining cultures and agricultures for a balanced integrated reality. I keep preserving, and deserving history codes of the art of my heart, the goodness-warming hearth of my wisdom glory of traditional story-systems of my stems, organically grown in our own history of our own founding pre-history of the ID, undistorted story of you and me. Living for you is believing in my springing across planetary seasons, my sunny girls, sunny-sons, my reasons to learn new tongues and lands, to never forget the founding-fathers-land, mother-tongues. For the Love of Light you grow wisdom-joy, you glow with peaceful angel's joy, joy of ageless, irreplaceable powers of the Sun that record wonder-hours in you Land of Splendor.

22.

ЗЕМЈА ШТО ПОДАВА РАКА НА СОНЦЕТО...
СОНЦЕТО И БЛАГОСЛОВУВА СВЕТО(ОЛ) ПО-РОД

Сите мои најдобри сонувања извираат од земјен рај кој нема рај, од сонце, од љубен свет, од минато и идно срце на Уметноста да се Биде Земја на Убавината на Добрината. Твоите очи спокојни - огледала на езерата ти извираат од душата и твоите гени ги откриваат - невидено генијални гени по патот на фамилијата. Од тебе се одржувам, чинијо златна - ниво моја. Живот служиш ти, плодови и за душа и за почва - на дневни дискови ги носиш - и обработуваш и култура и агрикултура за интегрирање на балансирани реалности. А јас продолжувам, да зачувам и заслужам, историски кодови од суштината на срцето, срце што ја стоплува мудроста на славата на пренесените системи на приказни од моите зачетоци органски сраснати со историја и предисторија на сопствениот ИДен-титет, на сторија што нема да се искриви ни од мене ниту од тебе. Да се живее во твоја чест за мене е да се верува во моето растење обновувано низ сезони планетарни, сончеви моми мои и синови сончеви ... да се верува во умување и с-тек-нување низ нови јазици и земји и никогаш да не се забораваат мајчински говори и татковински гори во земјата на основачите. Од љубов кон Светлината ти одгледуваш радости на мудроста и светлина од тебе тече низ смирена ангелска радост, радост од незаменливата моќ на Сонцето – што бележи чудесни часови во твојата Земја на Сјајот.

23.

SOMEONE KILLING THE SONGS,
AND SOMEONE HEALING THEM...

This sound-sense Sound of Sanity, this Sound of Music coming from Celestial Veins,
leads me beyond cacophonies of newly fallen Towers of Buble-Bells.
In my celestial cell-songs Beauty continues to be Goodness, Goodness - Beauty.
I hear: people's hearts singing songs decoded on God's sonogram screens:
they bring peaceful end to all ill-willed bands and anti-God P-Art-icles.
On one side of the scale:
Donna Desna's song earning learners: God is Goodness, attacked by Sir Sinister's
tact of evil act. Opposite of it: Sir Sinister's song is: God is dead, Goodness – dead as well.
Donna Desna's song does not desert the desert land.
Her music is a divine design: against malleability, against envy, spite and hatred
in the heArts. Her music is a liquid cure against shape-shifting terminators
and disintegrators of humanity. Savage villains and sophisticates of the Lie
are the notes of the diabolic odes on pathological roads applied.
Her land's music brings healthy waters against warped-V-empires,
against home-grown homicide assaults in the vain veins of communal anxieties.
Its healing refrain is: Goodness is my st-ring in the cosmic roots and my peace-making flutes,
in anti-aching songs, strong against the wrong.

23.

ЕДНИ УБИВААТ ПЕСНИ,
ДРУГИ ГИ ЛЕКУВААТ

Смисолот на овој звук, духовно здрав – овој Звук на Музика од небесни жили што тече, овој звук ме спасува, ме из(в)лекува надвор од какофониите што трештат од ново паднатите кули Вавилонски. Во песните на моите небесни ќелии Убавината продолжува да е Добрината, Добрината - Убавина. Слушам: срца човекови пеат песни декодирани од сонограми на Божјите екрани: Ваквите Божји песни мирносно ги прекинуваат “бандите” злоќудни и п-арт-истите против Бог вперени, со врколак-рани од реалноста неиспрани.

Од една страна на скалата: Дона Десна звУчи, учи: Бог е Добрината – нападната од Сер Синистер, со тАкт на злобен акт.

Наспроти тоа песната на Сер Синистер е: Бог е мртов, мртва е и Добрината.

Песната на Дона Десна не напушта ни пустинска земја

Музиката и е небесен дизајн: против малигност, против завист, пр-косење и носење омраза во срцето на Ум-етноста. Музиката нејзина е течен лек против термин-атори форми што менуваат и човечност распаѓаат. Подивени, озлобени софистицирани живот(н)и на Лагата – запишани во одите и одењето на Диабол-ка Ѓаволска, се аплицираат, и по патолошки патишта на пето-линието се реплицираат.

Но и покрај се – звуците на земјата нејзина идат од здрав тЕк, и акустично се користат против Вампирски империи и нивните испревртени напади и намери, против домашно изработени пестицидни/хомицидни напади распрснати од вените на општествени (комунАлни) анксиозности.

Рефренот што лекува – продолжува: Добрината е снага на моите жици, прстени во стеблото и корените на небото, во здивот на мојата мировна флeјта, во песните што смируваат болка – тие песни, тие лесни лекови против најтешки болести на грешките.

24.

IN MY BELOVED LAND:

CASCADES OF PURE VISION, AGAINST DECEIVING DIVISIONS

My beloved land is an ideal idea for the greatest cause:
the clarity of man's (environ)mental and physical vision –
to empower the everlasting dedication to healthy relations with reality foundations.
Pure waters of this grand land – gifts of nature preservations they are,
by God conserved to protect from contaminated main-stream f-lows
that carry wasteful products, mutagens and carcinogens.
Pure waters sacredly serve the last reserves to the last defenders
of the conscientious minds. They flow aligned with the ecology of the spirit –
to remedy the blind-ing mirage of malignant social toxins,
to refine the healing mile-stones' measures. They link to unpolluted truth,
undiluted strength from the never passing *past* perfections. They cascade in time,
for tomorrows of human-friendly wonders. Their sound-waves hear people's pain
and borrow firm infinities from God to aliviate hate, humility, poverty,
disabilities across history-shades, to reveal danger of famin & drought
riding on Sir Sinister's free radical information.
Pure waters keep undamaged the rays of Grace and Greatness.

24.

ВО ЗЕМЈАТА МОЈА САКАНА:

СКАЛИЛА НА ЧИСТА ВИЗИЈА ПРОТИВ ЗАВОДЛИВА ДИВИЗИЈА

Земјата моја идеална е за највисоки цели:

за јаснина на светата свест за еколошка чистина

не само на световната секуларна сРедина на интересите.

Земјо моја, ти им даваш сила на трајните само-прочистувачки

посветености на здрави односи со основата на реалноста.

Чистите води на оваа земја голема, дар од природата се,

заштитувани низ времето од Божја конзервација и реставрација

против конта-минирани буи-ци на водечките (mainstream) с-Труења –

отпадници што понесуваат и ги покренуваат на матна мутација и на *канц-ер логори*.

Сепак, чистите води водат кон светите, последните езерски резерви,

да послужат за последните бранители на совесна свест.

Течат тие – по иста линија со еко-логијата на душата, за лек против ослепувачка

фатаморганa од малигни општествени токсини, за прочистување

на камењата, клучни знаци на мерењата за енергична умереност во се.

Чистите води водат вистина незагадена до сила неразводната,

зачувана во совршенства од минатото што немаат рок на траење.

Низ времето тие чисти води прават скали за иднината на чудата

што им се пријатели на човекот, а не спротивното. Звучните бранови

умеат да го чујат страдањето на луѓето зашто користат цврста вечност

во својата течност од суштината на Бог наточена, да отстрани зли рани и злочини,

сиромаштија и инвалидитет под сенките на историјата, да открие

опасност од глад и суша што јаваат на слободните и

радикално озрачени информации на Сер Синистер.

Чисти води наши, чувајте ги неоштетени зраците на Милоста и Величината!

25.

TO HAVE NO MISSREADING FROM THE OTHER SIDE

From the East, from the West, in defense or offense, changing or protecting the unchangeable - *The Ecology of the soul* of a human being has no more listeners, no more readers, let alone the Ecology of the Soul of entire nations and civilizations, of bellicose uprisings for globalization... Multi-crisis from above to below in nature and society – are corroding the alphabet of understanding about what is normal, what diseased, what is ripe, real letter, and what chaotic, rebellious, illiterate, inexperienced message against reason and hand risen against mental and manual deeds, donated with love, helping *neighbors*, against hunger, against diversion of moral habitats fighting deviations. New ethics versions do proclaim deviant aims for a win-win battle against climate decline.

My brother, are we still allowed to discern, still un-alienated on post-post-modern posters of (im)posing evil? Let us remain, only to change evil into good, although we don't know if the other brother doesn't prohibit it either. We do not share the belief that destiny is written on the scull. Yet, it is Hope that we share: all changes to be for the Good of those who believe in pure and bright forehead of the Goodness of Beauty.

25.

ДА НЕМА ПОГРЕШНО ЧИТАЊЕ ОД ДРУГАТА СТРАНА

Од Исток, од Запад, во одбрани, во напад, менувајќи или чувајќи го
Неменливото - екологијата на една душа - нема време никој да ја слуша,
ниту да ја чита, а камо ли екологија на цели народи, на цивилизации,
на раздорни движења за глобализации...

Мулти-кризи од горе до долу во природата и општеството – го кородираат писмото
на разбирањето за она што е веќе нормално а што заболено, што е созреана, реална
буква а што хаотична, бунтовна, неписмена, неискусна порака против ум и рака,
кренати против умствени и рачни дела – донирани со љубов, за помош на ближниот,
за борба против глад, за борба против диверзија на морални хабитати, за борба
против девијации. Нови верзии етички - девијантните ги прогласуваат за победници
во борби против климатски влошувања. Брату мој, смееме ли и понатаму
да рассудуваме, неоттуѓени од пост-пост-модерни постери на позирање на злото?
Ќе успееме ли земјата заедничка да ја зачуваме, токму од од-редени одродени
промени во етиката? Ќе останеме - само зло во добро да менуваме,
иако другиот брат не знаеме дали и тоа не го забранува.

Не веруваме дека судбините на череп се запишани. Надеж споделуваме:
сите промени - за добро, за тие што веруваат
во чисто и бистро чело на Добрината на Убавината.

Notes on Coping with *Authorship Freedom* in Creative Translation

A quality difference between the original and the translated text often resembles the modulation of differences between parents and their offspring, a newly generated reflection of the primary identity.

The parent-text tends to retain unreplicably stronger carriers of the message, however in certain instances the copy of the parent model, the new identity, proves to be more inventive and more successfully free than the primary resource of the genealogy.

The mini-essays on bio-ethics and ecology issues in literature and poetry have been originally written in English, and translated in Macedonian. The style and language delivered in English always present a stimulating challenge for an innovative translation, in this case Macedonian, yet they often impose complex difficulties in the analogous transfer of words and concepts.

Therefore, researchers in comparative translation, and students of English language and literature translation and interpreting, of all three cycles of study, might find this edition a useful model of the necessary freedom in restructuring “thoughts behind the language”, and granting the translator the authorship rights to rely upon 1) individual referential material; 2) personal experience in foreign languages, besides the native one, and 3) authentic predisposition for poetic expression. These major precursors lead to translations with particular authenticity, originality and yet closest proximity to the primary meaning diffused in the other language.

As an author of both the original and the translation, I granted myself *an authorship freedom* in the translation process, since I consider this version of freedom a necessary prerequisite for the re-creation/translation of the text, primarily when it pertains to multilayered, multi-meaning neologisms.

It is analogous to an edifice transported, reassembled to the most exact physical detail – from English to American ground, while this edifice is in essence reestablished within a new, specific environment, different pedologic conditions, fang-shui influence of the natural elements or it becomes exposed to divergent observation of this edifice when viewed by spectators different than the ones from centuries ago (ex.: Sir Christopher Wren’s cathedral at the Westminster College, Churchill Academy, Fulton, Missouri, USA, transported and reassembled from England).

I dedicate this bilingual publication to my students who often search for bilingual editions within a book, or books capable to most immediately engage them into translation analysis and linguistic/philosophic interpretation of the meaning from one language media to another. The limitless translation options through computer aided technology (CAT) can be fascinating; however, the ultimate quality of translated ideas remains to be subject to the subjective creativity of the translator’s *authorship*.

Wishing my students a continuous upgrading of their own capacities in analyzing, critiquing and perfecting translation models, and hoping this samples could motivate them in further designs of their own variations on the *authentic translation* theme, I dedicate this comparative edition to them, the future bridges between barriers in a world with more than 6000 languages and tongues today.

Dr. Marija Emilija Kukubajska

(Washington DC, 2009/Stip 2013)

Белешки за справувањето со *авторска слобода* во книжевниот превод

Разликите во квалитетот од оригиналот до преводот често наликуваат на различни модуляции помеѓу родителите и нивните наследници, како ново генериран одраз на примарниот идентитет. Текстот-родител тежнее да задржи неповторливо појачки носители на пораката, меѓутоа, во некои случаи копијата од родителскиот модел, сега нов идентитет, се докажува како поинвентивно и поуспешно слободна од примарниот извор на своето потекло.

Мини-есеите со био-етички и еколошки теми во литературата и поезијата оригинално се напишани на англиски јазик, а потоа се преведени на македонски. Стилот и јазикот искажани на англиски секогаш претставуваат стимулативен предизвик за иновативност во преводот, во овој случај на македонски јазик, меѓутоа тие често наметнуваат и комплексни потешкотии во аналогно пренесување на зборот и концептот. Затоа, истражувачите на компаративниот превод, како и студентите по англиски јазик, од трите циклуси на високо образование, можат во ова издание да најдат пример за тоа како потребата од слободно пре-структурирање на „мислата зад јазикот“ треба да му дава *авторско право* на книжевниот преведувач да се ослобува на 1) сопствен референтен материјал; 2) лично искуство во туѓиот и од сопствениот јазик и 3) автентична предиспозиција за поетски израз. Тие се едни од главните предуслови што го чинат преводот автохтон, оригинален, а сепак најблизок до смислата дифузирана од другиот јазик.

Како автор на оригиналот и на преводот, си давам слобода на тој варијабилан избор во преводниот процес, затоа што таквата слобода ја сметам за неопходен реквизит за пресоздавање/преведувачко на текстот, а особено на повеќеслојните, повеќезначни неологизми. Тоа може да се спореди со градба која до секој физички детал егзактно може да е пренесена и рекомпонирана, од англиско на американско тло, но градбата сепак преоѓа во нова, специфична средина, во поинакви педолошки услови, фенг-шуи влијанија на природните елементи или на изложеност на различни набљудувачи на таа градба со поглед поинаков од набљудувачите од пред неколку века (на пример: катедралата на Сер Кристофер Рен од Англија пренесена во Вестминстер колеџот, Черчил академија, Фултон, Мизури, САД).

Ова двојазично издание го посветувам на моите студенти кои често бараат двојазични изданија во иста книга, или книги кои најнепосредно би ги ангажирале во анализа на преводот и во лингвистичко и философско толкување на значењето од еден во друг јазичен медиум. Неограничените преведувачки можности преку компјутерски помагала (CAT, computer aided technology), фасцинираат, меѓутоа, врвниот квалитет на преведените идеи останува да зависи од субјективната креативност на преведувачкото *авторство*. Со желба моите студенти постојано да ги надминуваат сопствените

можности да анализираат, критикуваат и доусовршуваат преведувачки модели и со надеж дека овие примери ќе им претставуваат мотивација за натамошно дизајнирање на нивните сопствени варијации на тема автентичен превод, ова издание им го посветувам на нив, идните премостувачи на бариерите во светот каде денес сè уште постојат повеќе од 6000 говори и јазици.

Д-р Марија Емилија Кукубајска

(Вашингтон, 2009/Штип, 2013)

ABOUT THE AUTHOR

Marija-Emilija Kukubajska (1950 -)

PhD, Folk literature, University Sts Cyril and Methodius, Skopje, Macedonia
 MA, English Lit., (with honors), California State University Chico, USA (Fulbright scholarship)
 BA, English, and Education (double major), University Sts Cyril and Methodius, Skopje, Macedonia
 Doctor of Literature, Honoris Causa, World Academy of Arts and Culture, WCP, Morocco.

Specialized/researched: Comparative Culture, Germany, Erlangen-Nuremberg University; Mediterranean/ Maltese Literature/translation, University of Malta, La Valetta.

Disciplines researched/presented: literary theory, history of culture, anthropology, ethics, folklore, poetry. Appeared on Macedonian and US radio, TV and printed media. Was published by, or edited: periodicals, magazines, newspapers and newsletters in Spain, Switzerland, Slovenia, Yugoslavia, Macedonia, Africa and the USA.

Authored or edited/translated published books: *Timelessness and Undiscovery*; *Carbon and Diamond*; *Solomon and Balkis* (mono drama); *Anthology of Contemporary Indian Poetry in the US*, with Joseph Bruchek (translated in Macedonian); *Poetry by Oliver Friggieri* (translated in Macedonian); *Poetry by Ante Popovski* (translated in Serbian, with Sasa Petrov); *Panorama of Post WWII Macedonian Poets*, World Poetry Anthology of Krishna Srinivas, Madras, (translated in English); *Fruit for the Heart-H* (English/Macedonian); *Love Each Other, People* (trilogy in Macedonian, on CD); *Emi-Notes: Versed in the Universe* (Macedonian and English); *Emiko, haiku* (written in English); *The Macedonian from Stip* (Aleksandar Kukubajski through his contemporaries); *Emi and the Dolls* (children's book); *The Language of the Terrestrials* (epic poem on moral degradation); *Doves and Devils* (virtual conversation in verse, with British fallen soldiers from WWI); *Ecology of the Macedonian Soul* (Art catalog mini-essays), UMD Global Conference, Macedonian Art Exhibit, Washington D.C.; "Еми, куклите... цунами... небо"; Two homelands – one love, monodrama (video hrestomatia) - "Две татковини – една љубов" (хрестоматија); "ИНТЕ(Р)Грации на ИСТОРИ-ЈАта" – collection of poetry; "Слобода над Смртта", мини-есеи – "Freedom above Death", mini-essays.

Membership: Academy Leonardo Da Vinci, Rome, Italy; International Literary Association of France, Paris; Literary Encyclopedia, University of Padua; International Biographical Center, Cambridge, England; Who is Who among Intellectuals; United Macedonian Diaspora; Macedonian Writers' Association; UMD Washington D.C.; LIONS International.

Founder of two concepts in literature and the arts: ART-PO, 1971, and Ecology of the Soul, 1981, promoted in Macedonia and the US. Recipient of many awards.

President, co-founder, with Emilia Kubaška, of the EMARI Institute (Education, Morals, Academic Research and *Istoria* of Culture), Stip, R. of Macedonia (dedicated to Maria's daughter, the late author Emilia Kubaška, 1979-2006).

ЗА АВТОРОТ

Д-р Марија Емилија Кукубајска (1950 -)

македонски поет, писател, есеист, книжевен критичар, преведувач, професор по американска и англиска литература и култура, Универзитет Гоце Делчев, Филолошкиот факултет, Штип.

Автор, преведувач или уредник на книгите: “Временија и Неоткрит” (најдобра дебитантска книга поезија на Млада Струга, СВП), 1973; “Јаглен и Дијамант”, (поезија); “Соломон и Балкина” (монодрама); “Антологија на современа индијанска поезија на САД”, (автор на превод од англиски, уредник на библиографски белешки, во соработка со Џозеф Бручек); “Можеби некогаш ќе се вратам - поезија на малтешкиот книжевник Оливер Фрициери (автор на превод на македонски); “Поезија - Анте Поповски”, превод на српски (со Др. Саша Петров); “Панорама на македонски поети по Втората светска војна” - “Светска Антологија на поезија”, уредник Кришна Сринивас, Мадрас, Индија (автор на превод на англиски и уредник на библиографски белешки); “Овошје за срцето”, (поезија), македонски/англиски; “Сакајте се луѓе”: 1. “Добрината и Сврот”, 2. “Гулаби и Ѓаволи” и 3. “Славеј и Змеј” (поезија и проза, ЦД трилогија), на македонски и англиски; “Еми-Ноти: Вселена во вселената”, (проза, есеи, поезија), македонски и англиски; “Емико”, јапонска хаику поезија (напишана на англиски); “Зборник од Меѓународниот меморијален конкурс Емилија Кукубајска”, монографија со фамилијарни морални вредности во литературата (предговор, редакција); “Македонецот од Штип - Александар Кукубајски” (предговор, редакција), “Јазикот на Земјаните” (епска поема, на ЦД); “Екологија на македонската душа” (стихови и сликарство, Арт-По, 1-ва Глобална конференција на ОМД, Обединетата Македонска Дијаспора, Вашингтон; “Еми и Куклите”; „Еми... Куклите... Цунами... Небо“; “Две татковини – една љубов” (хрестоматија); “ИНТЕ(Р)Грации на ИСТОРИЈАТА”; “Слобода над Смртта”.

Автор на повеќе од 200 научни, стручни трудови, есеи и критики објавени или презентирани во земјата и странство: САД, Русија, Израел, Италија, Швајцарија, Шпанија, Словенија, Србија, Турција, Босна и Херцеговина.

Доктор по американска и македонска фолклорна литература (УКИМ, Институт за Фолклор). Магистер по современа англо-американска литература, со Фулбрајт стипендија (Chico State University, California, USA). Добитник на почесен докторат по литература, 1984, за споредбени истражувања на медитерански културни, книжевни и лингвистички наследства (Меѓународна академија за уметност и култура, Светски конгрес на поети, Мароко).

Специјализации: Историја на културата и компаративна литература: Универзитет Ерланген/Нирнберг, Германија (стипендија на германската влада); Малтешка литература:

Универзитет на Малта, Ла Валета; Арапски поговорки: Универзитет Гарјунис, Бенгази, Либија; Етика и здравје, UCP – SCF, Лос Анџелес, Калифорнија.

Ко-основач (со Емилија Кукубајска) и претседател на НВО ЕМАРИ Институт (Едукација за моралот, академски истражувања и историја на културата).

Основач на концептите 1. Арт-По, 1973, за мултидисциплинарна интерактивност помеѓу книжевноста и сликарството (слика-поезија) и 2. “Екологија на душата”, 1981, за применета етика и морални пораки во литературата.

CONTENT СОДРЖИНА

Bioethics issues in literature and the arts: <i>On the "Ecology of the Soul" mini-essays,</i> D-r Marija Emilija Kukubajska	5
Биоетички теми во литературата и уметноста: Низ „Екологија на душата“, мини-есеи, Д-р Марија Емилија Кукубајска	20
ON THE CULTURAL AND ARTISTIC CONTEXT OF THE MINI-ESSAYS, Prof. Viktor Lilchik, PhD	36
ЗА КУЛТУРНИОТ И УМЕТНИЧКИОТ КОНТЕКСТ НА МИНИ-ЕСЕИТЕ СО БИОЕТИЧКИ ПОРАКИ, Проф. д-р Виктор Лилчиќ	39
1. THE TREE OF LIFE... NATURE IS BEHIND ITS ID-EAS, NOT THE MAIN STREAM F-LOWS	42
1. ДРВОТО НА ЖИВОТОТ: ПРИРОДАТА НА ИД-ЕАТА ЗА НЕГО, А НЕ НИСКИТЕ ТЕКОВИ НА ГЛАВНИТЕ СТРУИ ОКОЛУ НЕГО	43
2. LITTLE RED RIDING HOOD AND HER FAMILY IN THE MALICE-LAND	44
2. ЦРВЕНКАПА И НЕЈЗИНАТА ФАМИЛИЈА – ВО ЗЛОЗЕМЈАТА	45
3. I HEAR MACEDONIA SINGING ... HERBICIDING SIR SINISTER'S WEEDS	46
3. ЈА СЛУШАМ, МАКЕДОНИЈА – ПЕЕ, СЕ НИШТИ ТРОСКОТОТ НА СЕР СИНИСТЕР ЗЛО-БЕН	47
4. DON'T FORGET YOUR HOME-SWEET-HOME, YOUR DOME OF FAME	48
4. НЕ ЗАБОРАВАЈ СИ ДОМ, ТВОЈОТ СЛАДОК ДОМ - САЛА НА СЛАВАТА	49
5. WEAVING OUR COMMON THREADS AGAINST THREATS OF PREMATURE AGING OF TRUTH	50
5. ТКАЕМЕ НАШИ ЗАЕДНИЧКИ НИШКИ: ПРОТИВ ПРЕДВРЕМЕНО СТАРЕЕЊЕ НА ВИСТИНАТА	51
6. OUR SCIENCE – SOUNDS, RESONATES INTO KEYS OF TACHYONS	52
6. НАШАТА НАУКАТА – ЗВУЧИ, УЧИ, РЕЗОНИРА ВО КЛУЧЕВИ НА ТАХИОНИТЕ	53

7. BYPASSING THE DESTINY DANCE	54
7. БАЈПАС ВО ТАНЦОТ НА СУДБИНАТА	55
8. THE JOY OF BEING OLD AND UP-RIGHT STRAIGHT IN THE HOLY-SOUL JOY	56
8. РАДОСТА ДА СЕ БИДЕ СТАР А ИСПРАВЕН ПРЕД СВЕТАТА ДУША	57
9. NO FEAR OF FLYING IN THE HOLY-WOODS. FEAR THE F-LYING MAD COWS OF LEFTLANDIA	58
9. НЕМАЈ СТРАВ ОД ЛЕТАЊЕ ВО СВЕТИТЕ ШУМИ, НО ОД ЛУДИ КРАВИ ВО ЛЕФТЛАНДИЈА	59
10. PRECIOUS MOMENTS AT GRANDPA'S LAND	60
10. СЛАТКИ МИГОВИ ПО ПОЛИЊАТА НА ДЕДО МИ	61
11. DESTINATION	62
11. ДЕСТИНАЦИЈА	63
12. ECOLOGY OF THE SOUL-FOOD SERVED IN FOUR OBJECT-IVES PICTURE OF THE WOR-L-D	64
12. ЕКОЛОГИЈА НА ДУШЕВНАТА ХРАНА СЕРВИРАНА ВО ЧЕТИРИ ОБЈЕКТИ-ВНИ СЛИКИ НА СВЕТОТ	65
13. ATTACKING THE ATTACKER: THE AGING FREE RADICAL MITOCHONDRIA NOW IN POWER	66
13. ДА СЕ НАПАДНЕ НАПАГАЧОТ: СОЗРЕАНИОТ ВЛЕДЕЕЧКИ СЛОБОДЕН РАДИКАЛ/МИТОХОНДРИА	67
14. SAINTS AND ENVY-RONG-MENTAL MESS IN THE HUMAN HABITAT	68
14. СВЕТЦИ И ЕКОЛОШКИ БЕЗРЕДИЈА ВО ЧОВЕКОВИОТ ХАБИТАТ	69
15. OURS ARE NOT HORSES OF DECEPTION, BUT ANTI-OXIDANT RECEPTIONS AGAINST DEATH	70
15. НАШИТЕ НЕ СЕ ТРОЈАНСКИ КОЊИ, ТУКУ АНТИ-ОКСИДАНТИ ПРОТИВ УГИНУВАЊЕ	71
16. SIR SINISTER AND DONNA DESNA IN DUAL-ITIES: BAD AND GOOD RADICALS IN FIGHT	72
16. СЕР СИНИСТЕР И ДОНА ДЕСНА ВО ДУЕЛ: ДОБРИТЕ И ЛОШИ РАДИКАЛИ СЕ СУДИРААТ	73
17. ECHO SOUNDS SURROUND ALL ECOLOGY OF THE SOUL, MATTER, ENERGY, SPEED	74
17. ЕХО ЗВУЦИТЕ ЈА ОБИКОЛУВААТ СЕТА ЕКОЛОГИЈА НА ДУШАТА... МАТЕРИЈАТА, ЕНЕРГИЈАТА, БРЗИНАТА	75

18. FLOWERS, GRAVEYARDS, PAIN AND BRAIN EQUILIBRIUM IN THE INTERNAL ENVIRONMENT	76
18. ЦВЕКЕ, ГРОБИШТА, БОЛКА И УМСТВЕН ЕКВИЛИБРИУМ ВО ВНАТРЕШНАТА СРЕДИНА	77
19. CHAR-ACTERS OF JOKERS AROUND WOR-L-D ST-AGES	78
19. КАРАКТЕРИТЕ НА ЦОКЕРИТЕ ПО СВЕТСКИТЕ С-ЦЕНИ	79
20. SUNNY TRUTH IN THE GALLERIES OF GOD	80
20. СОНЧЕВА ВИСТИНА ВО ГАЛЕРИИТЕ НА ГОСПОД	81
21. WITH ANTI-OXYDANT FUNCTIONS: CHANGE THE CHANGES THAT DERANGE THE ACTS	82
21. ФУНКЦИЈА НА АНТИ-ОКСИДАНТИТЕ: ДА ИЗМЕНАТ ПРОМЕНИ ШТО ГИ РУШАТ ДЕЈСТВИЈАТА	83
22. THE LAND REACHING FOR THE SUN... THE SUN BLESSING ITS BRIGHT OFFSPRING OF LIFE	84
22. ЗЕМЈА ШТО ПОДАВА РАКА НА СОНЦЕТО... СОНЦЕТО И БЛАГОСЛОВУВА СВЕТ(ОЛ) ПО-РОД	85
23. SOMEONE KILLING THE SONGS, AND SOMEONE HEALING THEM... ..	86
23. ЕДНИ УБИВААТ ПЕСНИ, ДРУГИ ГИ ЛЕКУВААТ	87
24. IN MY BELOVED LAND: CASCADES OF PURE VISION, AGAINST DECEIVING DIVISIONS	88
24. ВО ЗЕМЈАТА МОЈА САКАНА: СКАЛИЛА НА ЧИСТА ВИЗИЈА ПРОТИВ ЗАВОДЛИВА ДИВИЗИЈА	89
25. TO HAVE NO MISSREADING FROM THE OTHER SIDE	90
25. ДА НЕМА ПОГРЕШНО ЧИТАЊЕ ОД ДРУГАТА СТРАНА	91
Notes on Coping with <i>Authorship Freedom</i> in Creative Translation	92
Белешки за справувањето со <i>авторска слобода</i> во книжевниот превод	94
About the author	96
За авторот	98

Photography:

Emilija Kukubajska, 1998, Skopje, Macedonia

Bioethics of family love: From the window of my bedroom – my kindergarten

Фото:

Емилија Кукубајска, 1998, Скопје, Македонија

Биоетика на љубовта кон фамилијата: Од прозорецот на мојата соба - градинката